

**T3
2020**

RAPORT TRIMESTRIAL PRIVIND EVOLUȚIA PIEȚEI DE CAPITAL

**AUTORITATEA
DE SUPRAVEGHERE
FINANCIARĂ**

EVOLUȚIA PIEȚEI DE CAPITAL

ÎN TRIMESTRUL III 2020

Notă

Acest raport prezintă evoluția pieței de capital în trimestrul III 2020. Ca urmare a rotunjirilor este posibil ca totalurile să nu corespundă exact sumei componentelor sau să apară mici diferențe față de variațiile procentuale indicate în grafice sau tabele.

Toate drepturile rezervate.

Reproducerea informațiilor în scopuri educative și necomerciale este permisă numai cu indicarea sursei.

Autoritatea de Supraveghere Financiară, Splaiul Independenței nr. 15, sector 5, cod poștal 050092, București

TELVÉRDE: 0800.825.627

Internet: <http://www.asfromania.ro>

E-mail: office@asfromania.ro

Cuprins

SINTEZĂ	3
1. CONTEXTUL MACROECONOMIC ȘI INTERNAȚIONAL	5
2. PIAȚA PRIMARĂ, STATISTICI EMITENȚI	20
2.1. Noi emisiuni de instrumente financiare	20
2.2. Alte evenimente corporative	20
3. PIAȚA SECUNDARĂ	22
4. INTERMEDIARII.....	33
5. ORGANISMELE DE PLASAMENT COLECTIV	36
5.1. Societăți de administrare a investițiilor	36
5.1.1. Administrarea portofoliilor individuale.....	37
5.1.2. Administrarea organismelor de plasament colectiv (OPC)	37
5.2. Fonduri deschise de investiții (FDI)	40
5.3. Fonduri închise de investiții (FÎI)	42
5.4. Societățile de investiții financiare (SIF)	43
5.5. Fondul Proprietatea SA	44
Listă tabele	47
Listă grafice	48
Listă abrevieri.....	49

COVID-19 schimbă paradigma în piețele financiare globale, dar și locale, influențând evoluțiile macroeconomice și financiare pe tot parcursul anului 2020, generând un comportament febril în rândul investitorilor și aducând provocări fără precedent pentru factorii de decizie politică.

Toți indicii bursierii românești au înregistrat evoluții negative, corecțiile fiind de peste 6%, în trimestrul III al anului 2020 **comparativ cu 31 decembrie 2019**, înainte de izbucnirea crizei generată de COVID-19. Indicele BET, de referință pentru piața locală de capital, ce surprinde evoluțiile celor mai tranzacționate companii de pe piața reglementată a BVB, a avut o scădere de 9,7% la 30 septembrie 2020 comparativ cu finalul anului 2019.

În pofida contextului macroeconomic deteriorat și a riscurilor în creștere pe piețele financiare, se observă o creștere a lichidității pe piața locală de capital față de perioada similară din 2019, atât din perspectiva valorii tranzacționate, cât și a numărului de tranzacții. **Valoarea totală tranzacționată pe piața BVB și SMT** a atins nivelul de 12,69 miliarde în primele nouă luni ale anului 2020, **în creștere cu 56,27% comparativ aceeași perioadă a anului 2019**. **Numărul de tranzacții derulate la BVB** a crescut cu 69,14% în trimestrul III 2020, comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior.

Valoarea tranzacțiilor cu titluri de stat la 30 septembrie 2020 a crescut față de aceeași perioadă a anului 2019, înregistrând un nivel de aproximativ 1,25 miliarde lei. **Acțiunile** rămân clasa dominantă de active financiare, cu o pondere de 77,73% din totalul valorii tranzacționate la BVB în trimestrul III din 2020.

La finalul trimestrului III al anului 2020, **capitalizarea bursieră de pe piața reglementată** a atins nivelul de 134,60 miliarde lei, în scădere cu aproximativ 26% comparativ cu finalul anului 2019. Se remarcă faptul că în luna martie a anului 2020, capitalizarea bursieră BVB (doar acțiuni) a înregistrat o scădere semnificativă, pe fondul temerilor investitorilor referitoare la pandemia COVID-19. Cel mai diminuat nivel al capitalizării bursiere, 113,85 miliarde lei, a fost înregistrat în data de 18 martie 2020.

În ceea ce privește **intermediarii**, la finele lunii septembrie 2020 pe piața **BVB** își desfășurau activitatea un număr total de **27 de intermediari**, dintre care 16 Societăți de Servicii de Investiții Financiare (SSIF), 4 instituții de credit locale și 7 entități autorizate în alte state membre UE. De asemenea, în cadrul **SMT** au activat la finalul lunii septembrie 2020 un număr total de **20 de intermediari**, din care 15 Societăți de Servicii de Investiții Financiare (SSIF), 4 instituții de credit locale și o firmă de investiții autorizată într-un alt stat membru UE.

Prin urmare, cei mai activi intermediari pe BVB (piața reglementată și SMT) au fost SSIF-urile, valoarea intermediată de acestea fiind de aproximativ 16 miliarde lei. Intermediarii locali (SSIF și instituțiile de credit) au realizat aproximativ 83% din valoarea totală intermediată. Dintre intermediarii autorizați în alte state membre UE care au efectuat tranzacții pe piețele la vedere, cele mai active au fost firmele de investiții, acestea cumulând o cotă de piață de 13,32%.

La finalul trimestrului III 2020, în România își desfășurau activitatea un număr de 18 societăți de administrare a investițiilor (SAI), 83 fonduri deschise de investiții (FDI), 26 fonduri închise de investiții (FÎI), 5 societăți de investiții financiare (SIF), Fondul Proprietatea și 4 depozitari.

Numărul investitorilor în fondurile închise de investiții este mult mai scăzut decât cel al investitorilor în FDI. La finele lunii septembrie 2020 numărul investitorilor în FDI s-a diminuat față de sfârșitul anului 2019 cu 9.509 de investitori, iar numărul investitorilor în FÎI se situa la 88.600 investitori (cei mai mulți 88.314 persoane sunt investitori persoane fizice).

Valoarea totală a activelor organismelor de plasament colectiv (OPC) din România este de 39,49 miliarde lei la data de 30 septembrie 2020, în creștere cu circa 2% comparativ cu trimestrul anterior.

O analiză pe categorii de organisme de plasament colectiv arată că la finalul trimestrului III 2020, activele totale ale fondurilor deschise de investiții (FDI) s-au diminuat cu aproximativ 18% față de finele lunii decembrie 2019. Fondurile închise de investiții și societăți de investiții financiare au înregistrat o diminuare a activului total de circa 10% față de finalul anului 2019.

Gradul de concentrare pe piața serviciilor de depozitare a activelor fondurilor de investiții este ridicat, iar în cazul administratorilor fondurilor închise de investiții, gradul de concentrare este mediu. Pentru piața fondurilor deschise de investiții, analizată din perspectiva activelor administrate de SAI-uri, indicele Herfindahl-Hirschman are valoarea de 0,232, ceea ce arată un grad ridicat de concentrare. Acest lucru este confirmat și de indicatorii CR („concentration rate”).

Pe ansamblul pieței, **structura consolidată a investițiilor tuturor organismelor de plasament colectiv indică o preferință pentru titlurile de capital** a căror valoare totală este de circa 18,7 miliarde lei, consemnând o pondere de circa 47% din activul cumulat al OPC. Investițiile în instrumentele financiare cu venit fix la nivelul întregii piețe sunt în valoare de 12,68 miliarde lei, reprezentând aproximativ 32% din activul total al OPC. La 30 septembrie 2020, față de finalul anului 2019, se constată o diminuare a investițiilor făcute în acțiuni (-16%), titluri de stat (-75%), iar în titluri OPCVM/AOPC scăderea a fost de 15%, concomitent cu o reducere a depozitelor și disponibilităților (-10%) și a obligațiunilor cu circa 26%. FDI sunt orientate preponderent către instrumentele cu venit fix (titluri de stat și obligațiuni), în vreme ce FÎI, SIF-urile și FP au o orientare dominantă către plasamentele în acțiuni.

La finele trimestrului III 2020, **activele nete cumulate ale SIF-urilor au înregistrat o scădere de aproximativ 10%** comparativ cu sfârșitul anului 2019, iar societatea de investiție financiară care a avut cea mai mare depreciere a activului net este SIF Oltenia (SIF5), de circa 18%.

Valoarea totală a activelor nete administrate de Fondul Proprietatea era de 9,91 miliarde lei, la finalul lunii septembrie 2020, **în scădere cu aproximativ 17% față de luna decembrie 2019**. Activele FP erau concentrate preponderent în România.

1. CONTEXTUL MACROECONOMIC ȘI INTERNAȚIONAL

Gradul ridicat de incertitudine generat de criza sanitară actuală a avut o influență semnificativă asupra evoluțiilor macroeconomice și financiare la nivel european și global în primele 9 luni ale anului 2020, redresarea economică așteptată începând din trimestrul III 2020, după corecțiile ample din trimestrul II, depinzând și de capacitatea măsurilor implementate de guvernele și băncile centrale de a atenua efectele negative ale pandemiei COVID-19 asupra economiilor globale. Deși răspunsul monetar și fiscal a fost cuprinzător și mai rapid ca în cazul crizei financiare din 2008-2009, statele direcționând resurse masive pentru sprijinirea sectoarelor afectate de criză și asigurarea de lichiditate în piețele financiare, începând cu luna octombrie 2020, economiile au fost lovite de efectele celui de-al doilea val al pandemiei, care au determinat necesitatea reimpunerii lockdown-ului și a restricțiilor în multe țări în vederea prevenirii răspândirii. Șocul generat de pandemia COVID-19 s-a suprapus peste o serie de vulnerabilități ale economiilor globale legate de atenuarea ritmurilor de creștere manifestată încă din anii anteriori și nivelul foarte ridicat al datoriilor guvernamentale, ce reduce spațiul de manevră în abordarea șocurilor.

Pe parcursul primelor 9 luni ale anului 2020 s-au observat persistența nivelului scăzut al ratelor anuale ale inflației, inversarea tendinței descendente a ratei șomajului și o modificare a comportamentelor consumatorilor în sensul contracției cererii agregate, ca efect al reducerii veniturilor disponibile ale populației și creșterii gradului de economisire a populației pentru asigurarea protecției financiare.

Trimestrul II 2020 a fost cel mai afectat din punct de vedere al efectelor generate de pandemia COVID-19, economia UE și cea a zonei euro înregistrând cele mai severe contracții din 1995, de la introducerea seriei de date, de -13,9%, respectiv -14,7% comparativ cu perioada similară a anului precedent. Rezultatele obținute în trimestrul III 2020 au marcat o redresare: **economia zonei euro** a revenit la un ritm de creștere de 12,5% (serie ajustată sezonier), iar **PIB-ul Uniunii Europene** a crescut cu 11,5% comparativ cu trimestrul anterior, pe fondul ridicării treptate a restricțiilor și a relaxării măsurilor implementate în vederea prevenirii răspândirii COVID-19.

Comparativ cu perioada similară din anul precedent, însă, **economia UE și cea a zonei euro au înregistrat scăderi în trimestrul III 2020**, de -4,2%, respectiv -4,3%. Contracții mai severe comparativ cu mediile europene s-au înregistrat în Grecia (-11,7%), Croația (-10%), Marea Britanie (-9,6%), Malta (-9,2%), Spania (-9%), România și Portugalia (ambele -5,7%). La polul opus se află economia Irlandei, care a înregistrat un ritm anual de creștere (ajustat sezonier) de 8,1%.

Izbucnirea celui de-al doilea val al pandemiei, începând cu luna octombrie 2020, a depășit ca severitate din perspectiva numărului de infectări efectele primului val, ceea ce a determinat reimpunerea măsurilor de restricție pe scară largă în toate statele lumii, cu impact asupra activităților economice și sociale. În acest context, având în vedere evoluțiile cele mai recente, perspectivele privind redresarea economică au fost puse sub semnul întrebării, pe fondul nivelului ridicat de incertitudine.

Tabel 1 Evoluția PIB (%) și a prognozei PIB (%) în perioada 2019 - 2021

Regiune/ țară	T1 2019	T2 2019	T3 2019	T4 2019	2019	T1 2020	T2 2020	T3 2020	Comisia Europeană		FMI	
									2020f	2021f	2020f	2021f
									Zona euro	1,5	1,3	1,4
Germania	1,1	0,1	0,8	0,4	0,6	-2,1	-11,2	-4,0	-5,6	3,5	-6,0	4,2
Spania	2,2	2,1	1,8	1,7	2,0	-4,2	-21,6	-9,0	-12,4	5,4	-12,8	7,2
Franța	1,8	1,8	1,6	0,8	1,5	-5,7	-18,9	-3,9	-9,4	5,8	-9,8	6,0
Italia	0,3	0,4	0,5	0,1	0,3	-5,6	-18,0	-5,0	-9,9	4,1	-10,6	5,2
Bulgaria	4,2	3,8	3,3	3,1	3,7	2,3	-8,6	-5,2	-5,1	2,6	-4,0	4,1
Croația	4,0	2,5	2,7	2,5	2,9	0,3	-15,5	-10,0	-9,6	5,7	-9,0	6,0
Ungaria	5,1	4,7	4,4	4,0	4,6	2,0	-13,5	-4,6	-6,4	4,0	-6,1	3,9
Polonia	5,3	4,7	4,4	3,9	4,5	1,9	-8,0	-1,8	-3,6	3,3	-3,6	4,6
România	5,4	3,6	3,4	4,4	4,2	2,6	-10,2	-5,7	-5,2	3,3	-4,8	4,6

Sursa: Eurostat, serii ajustate sezonier, modificare față de aceeași perioadă a anului anterior, prognoza de toamnă a CE 2020, World Economic Outlook – octombrie 2020, FMI

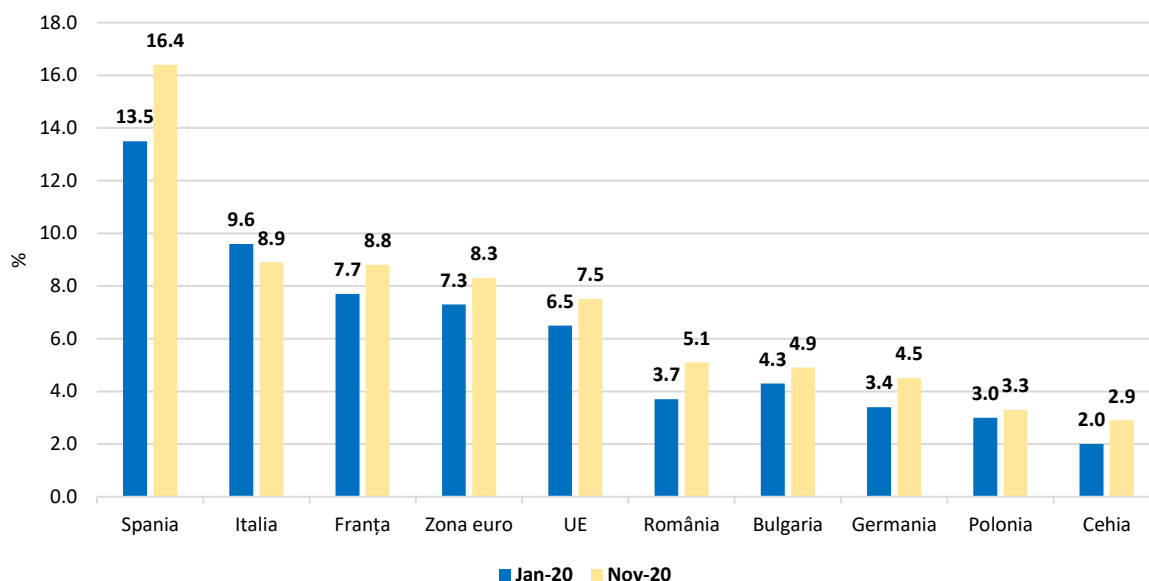
În ceea ce privește evoluțiile pe termen scurt și mediu, conform previziunilor economice de toamnă ale Comisiei Europene, **impactul pandemiei de COVID-19 asupra activității economice în 2020 va fi mai semnificativ decât cel preconizat în prognoza economică din primăvară**. Economia zonei euro se va contracta cu 7,8% în 2020, o revizuire în creștere cu 0,1 pp față de scenariul anterior (-7,7%), și va crește cu 4,2% în 2021. Estimările pentru economia UE indică o contracție de 7,4% în 2020 (nivel similar cu cel din prognoza de primăvară) și o revenire în 2021 (+4,1%).

Pe plan local, Comisia Națională de Strategie și Prognoză a revizuit în scădere **creșterea economică prognozată pentru anul 2020, la -4,2%** (de la -3,8% în scenariul anterior), pe fondul scăderii activității în industrie (-9,1%), agricultură (-21,2%) și servicii (-2%) față de anul 2019. Conform prognozei CNSP, construcțiile vor avea o contribuție pozitivă la PIB în anul acesta, cu o creștere estimată de 9,5%. **Pentru anul următor, CNSP estimează o revenire a economiei românești, cu un avans de 4,5%.**

Criza sanitară actuală s-a suprapus peste o vulnerabilitate, deja existentă a economiilor avansate și a celor emergente și în curs de dezvoltare, legată de **nivelul de îndatorare ce se menține ridicat** în cazul unor state membre. Ponderea datoriei publice în PIB este de 95,1% în zona euro pentru trimestrul II 2020, în creștere comparativ cu nivelul înregistrat în trimestrul IV 2019 (84,0%). La nivelul statelor membre UE, există o eterogenitate considerabilă a nivelului de îndatorare, ponderea datoriei publice în PIB variind de la 18,5% (Estonia) la 187,4% (Grecia). România se situează printre statele membre UE cu un nivel scăzut de îndatorare (41,1%), sub media de îndatorare a statelor membre ale UE de 87,8% din PIB. În octombrie 2020, datoria administrației publice a României s-a situat la o valoare de circa 457 miliarde lei, în creștere față de finalul lui 2019 (373,6 miliarde lei), reprezentând circa 44% din PIB.

Piața forței de muncă a fost, de asemenea, afectată de pandemia de COVID-19 și de măsurile implementate în vederea prevenirii răspândirii, ceea ce a determinat inversarea tendinței descendente a ratei șomajului manifestată pe parcursul anilor anteriori. **Rata șomajului** ajustată sezonier pentru zona euro înregistra o valoare de 8,3% în noiembrie 2020, respectiv de 7,5% în UE, ambele în creștere cu 1 punct procentual față de aceeași perioadă a anului anterior.

Grafic 1 Rata șomajului (ajustată sezonier, %) în luna noiembrie 2020 față de ianuarie 2020

Sursa: Eurostat

Pe fondul majorării ratei șomajului și a comprimării venitului disponibil, criza actuală a determinat o creștere a nivelului de conștientizare a populației cu privire la necesitatea asigurării protecției financiare în fața unor șocuri neașteptate. În acest context, o tendință manifestată pe parcursul primelor 9 luni ale anului 2020 a constat în **schimbări ale comportamentelor consumatorilor**, ce au devenit mult mai prudenți, determinând o **creștere a gradului de economisire în zona euro**.

În trimestrul III 2020, rata de economisire a gospodăriilor s-a situat la un nivel de 17,3%, în creștere cu 4,4 puncte procentuale comparativ cu perioada similară a anului anterior. De asemenea, conform Eurostat, acesta este și una dintre cele mai semnificative valori atinse din 1999 (de la începutul seriei de date).

Rata anuală a inflației a înregistrat un parcurs descendent în primele 11 luni ale anului 2020, fiind influențată de scăderea prețurilor la energie și reducerea cererii agregate și a veniturilor disponibile, ce au indus presiuni deflaționiste în zona euro, parțial compensate de șocul pe partea ofertei. Rata anuală a inflației în zona euro s-a situat la o valoare de -0,3% în luna noiembrie, nivel similar cu cel înregistrat și în perioada septembrie - octombrie. Cele mai mari rate anuale în zona euro le-au înregistrat alimentele, alcoolul și tutunul (+1,9%), urmate de servicii (+0,6%), bunuri industriale neenergetice (-0,3%) și energie (-8,4%), conform datelor publicate de Eurostat. La nivelul UE, rata anuală a inflației a fost de 0,2% , în scădere ușoară, cu 0,1 pp, față de lunile septembrie și octombrie 2020. Cele mai mici rate anuale ale inflației din UE s-au înregistrat în Grecia (-2,1%), Estonia (-1,2%) și Slovenia (-1,1%), în timp ce la polul opus se află Polonia (+3,7%), Ungaria și Cehia (ambele +2,8%). În România, rata anuală a inflației măsurată pe baza indicelui armonizat al prețurilor de consum (IAPC) s-a situat în noiembrie 2020 la o valoare de 1,7%.

Tabel 2 Rata anuală a inflației (măsurată ca indicele armonizat al prețurilor de consum)

Țară/regiune	Nov-19	Jun-20	Jul-20	Aug-20	Sep-20	Oct-20	Nov-20
UE	1,3	0,8	0,9	0,4	0,3	0,3	0,2
Zona euro	1,0	0,3	0,4	-0,2	-0,3	-0,3	-0,3
Germania	1,2	0,8	0,0	-0,1	-0,4	-0,5	-0,7
Spania	0,5	-0,3	-0,7	-0,6	-0,6	-0,9	-0,8
Franța	1,2	0,2	0,9	0,2	0,0	0,1	0,2
Italia	0,2	-0,4	0,8	-0,5	-1,0	-0,6	-0,3
Ungaria	3,4	2,9	3,9	4,0	3,4	3,0	2,8
Polonia	2,4	3,8	3,7	3,7	3,8	3,8	3,7
România	3,8	2,2	2,5	2,5	2,1	1,8	1,7
Bulgaria	2,2	0,9	0,4	0,6	0,6	0,6	0,3

Sursa: Eurostat

Cadrul macroeconomic deteriorat, persistența impactului global al izbucnirii crizei generate de COVID-19 asupra activităților economice și incertitudinile cu privire la evoluțiile viitoare ale economiilor globale mențin riscurile macroeconomice la un nivel ridicat, cu impact semnificativ asupra piețelor financiare.

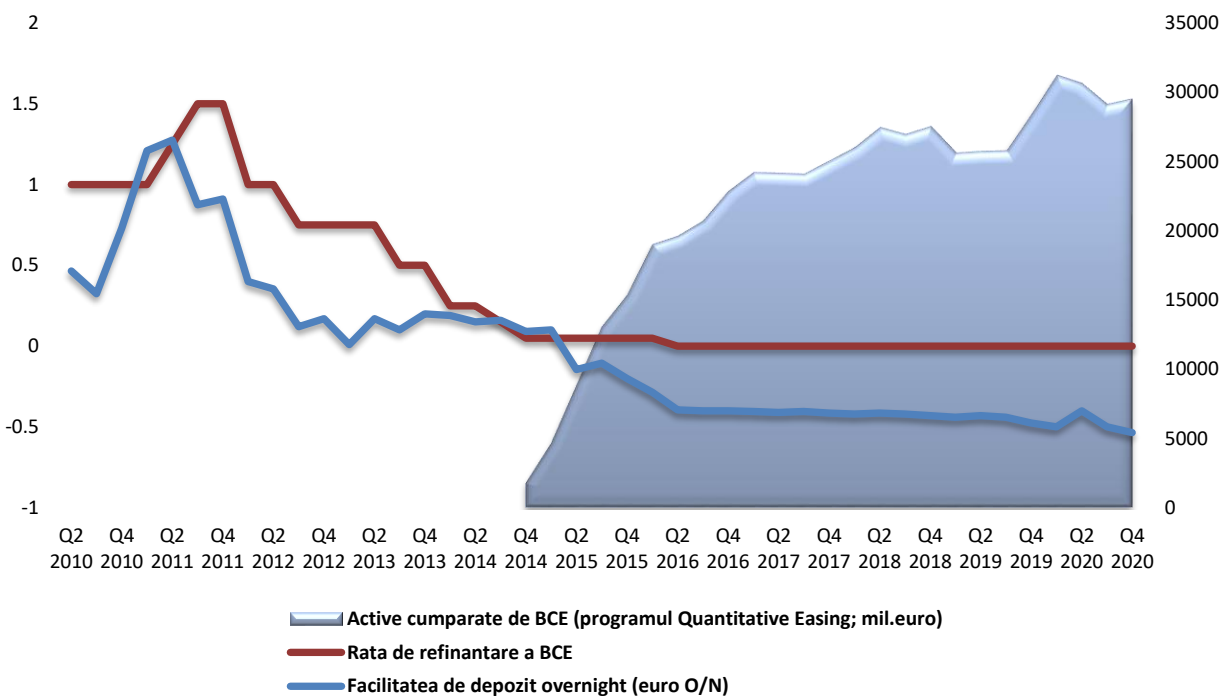
Răspândirea coronavirusului și a pandemiei care a urmat au generat o contracție profundă în prima jumătate a anului 2020 a economiei mondiale. Multe din economiile din Europa Centrala, de Est și de Sud-Est (CESEE) au raportat în al doilea trimestru al anului 2020 cel mai mare declin trimestrial al activității economice din 1990.

Ca urmare a inerției șocurilor economice, scăderea a fost mai accentuată în cel de al doilea trimestru decât în primul trimestru pe fondul intensificării contagiunii dintre ciclurile economice. Cheltuielile de capital au fost afectate de creșterea incertitudinii cu privire la următoarele valori de răspândire a coronavirusului dar și de absorbția slabă a fondurilor europene la începutul anului. Acestea au fost cuplate cu scăderea cererii agregate, probleme legate de întreruperea lanțurilor internaționale de producție, scăderea accentuată a profiturilor firmelor precum și a utilizării capacității.

Politicile monetare ale băncilor centrale din țările CESEE au constat în reducerea ratei de politică monetară, politici active de sprijinire a lichidității interbancare și intervenții în piața pentru stabilizarea cursului de schimb. Ratele de politică monetară au fost reduse în toată regiunea: în România cu 100 de puncte de bază la 1,5%, în Cehia cu 200 puncte de bază până la 0,25%, în Polonia cu 140 puncte de bază până la 0,1%, în Ungaria cu 30 de puncte de bază până la 0,6%. Pentru a oferi sectorului bancar suficientă lichiditate, băncile centrale au ajustat cerințele de rezervă în Cehia și Croația, au lansat operațiuni de refinanțare pe termen lung în Croația. Băncile centrale din România și Ungaria au convenit cu Banca Centrală Europeană linii repo de 4,5 și respectiv 4 miliarde de euro până în iunie 2021.

În 2020 Banca Centrală Europeană și-a continuat programul de relaxare cantitativă, ceea ce a menținut rata de refinanțare la zero, în timp ce facilitatea de depozit a rămas negativă.

Grafic 2 Activele cumpărate de BCE și rata de refinanțare

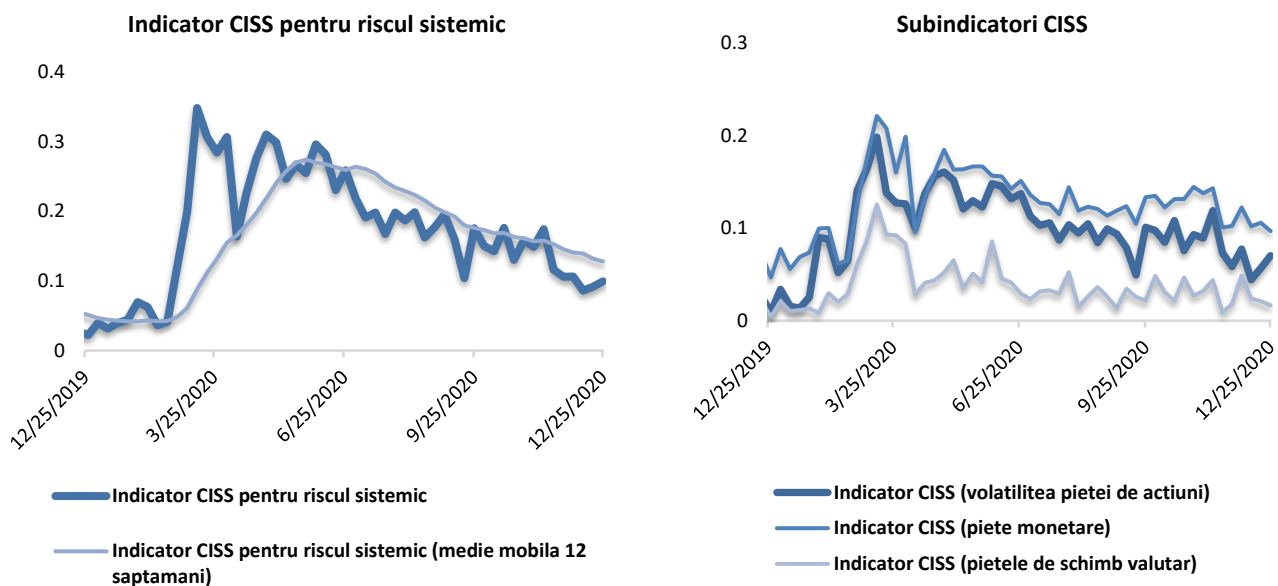
Sursa: Banca Centrală Europeană, calcule ASF

Indicatorul CISS pentru risc sistemic¹ a cunoscut o **volatilitate în creștere în perioada martie-mai 2020** pe fondul aprecierii bruște a sub-indicatorilor compoziți. Ulterior, măsurile luate de Banca Centrală Europeană au limitat creșterea volatilității pe piețele europene. Indicatorul CISS a început să își schimbe tendința la începutul lunii iulie și a continuat să scadă în trimestrele III și IV, ceea ce indică o reducere a tensiunilor la adresa stabilității financiare, dar rămânând la un nivel care arată că piețele financiare europene sunt în continuare perturbate local de incertitudinile legate de evoluția pandemiei.

Subindicatorii CISS care măsoară volatilitatea pieței de acțiuni și obligațiuni **au avut o tendință de scădere** ușoară a volatilității în perioada iunie-decembrie 2020. **Riscurile de inversare a tendinței de scădere se păstrează încă ridicate.**

¹ **Indicatorul compozit pentru riscurile sistemice CISS** include mai mulți sub-indicatori dedicați diferitelor sectoare ale sistemului financiar: piețele de acțiuni și obligațiuni, schimb valutar și piețele monetare, etc. **Contribuțiile fiecărei piețe financiare** sunt combinate pentru a crea un singur indicator. Indicatorul compozit este construit pentru a arăta măsura în care stresul financiar sistemic contribuie la instabilitatea financiară și cum se răspândește în întregul sistem financiar. Indicatorul ia în considerare corelațiile variabile în timp dintre subcomponentele sale și pune în greutate mai mult pe situațiile în care stresul predomină în mai multe segmente de piață în același timp. **Valoarea acestui indicator este constrânsă să fie între 0 și 1**, astfel încât valorile mai mari indică perioadele de dificultăți financiare mari și măsoară și preferințele mai mici pentru deținerea activelor riscante sau nelichide.

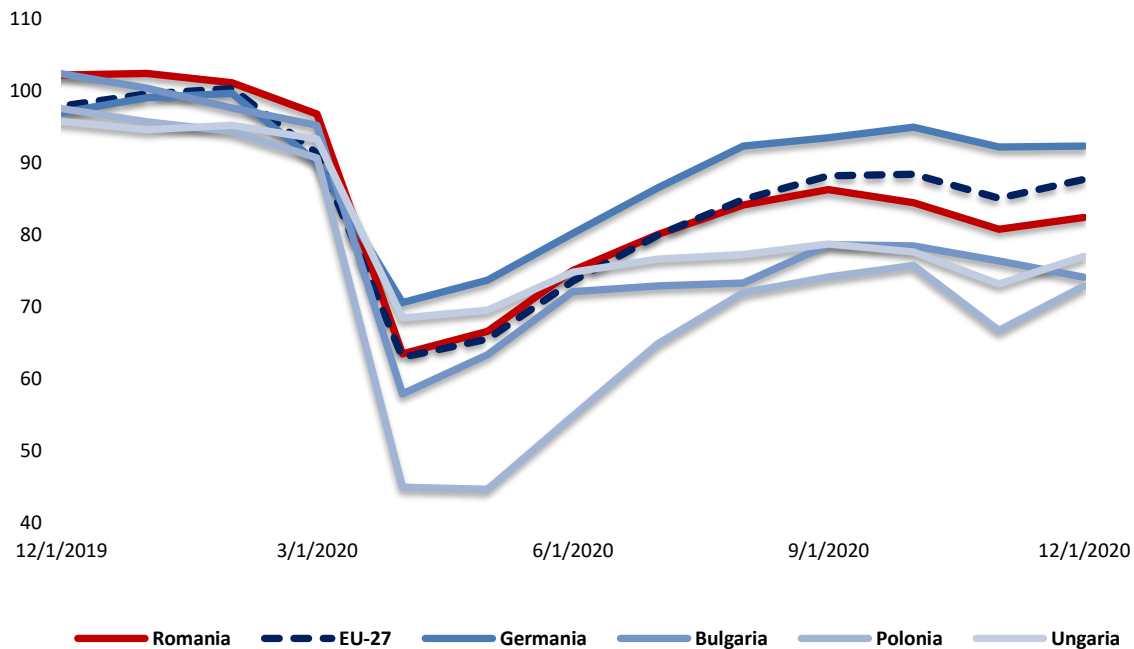
Grafic 3 Indicatorul CISS pentru riscul sistemic

Sursa: Refinitiv, calcule ASF

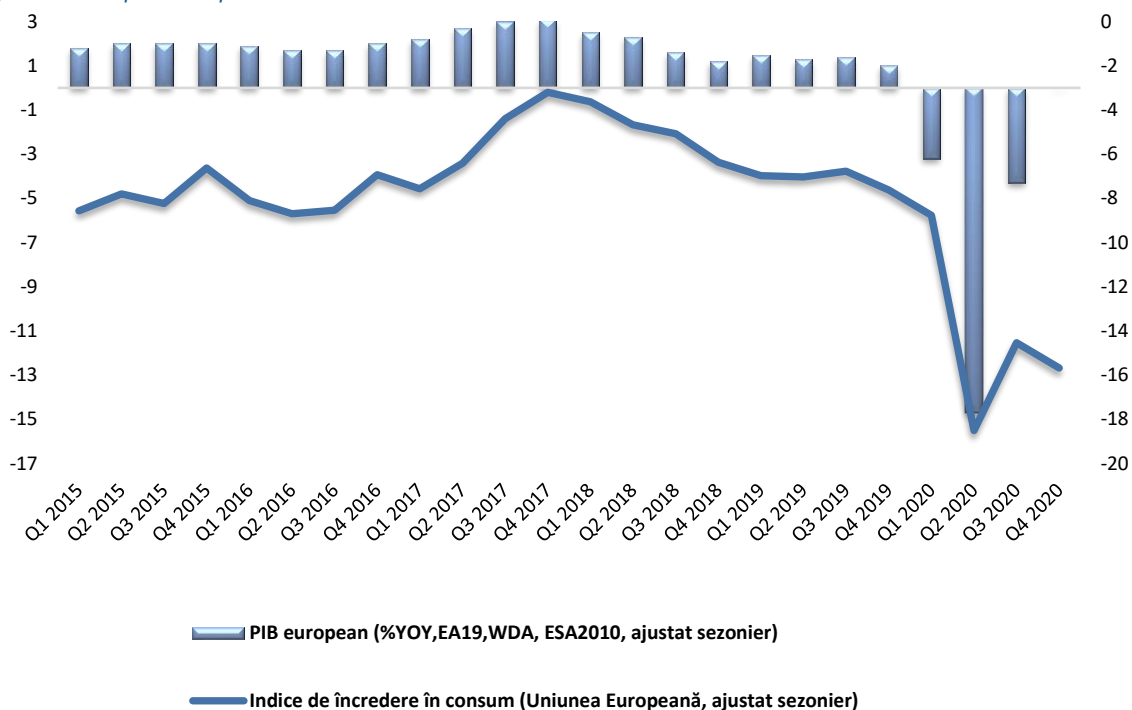
Indicatorii calculați de Comisia Europeană pentru gradul de încredere în economie și-au schimbat tendința în luna mai, după ce în martie și aprilie au cunoscut cele mai puternice scăderi. **Începând din luna iunie 2020, toți indicatorii de sentiment au început să crească moderat.**

Grafic 4 Indicele sentimentului economic în UE(2019=100)

Sursa: Eurostat, calcule ASF

Grafic 5 PIB european comparativ cu sentimentul de încredere în consum

Sursa: Comisia Europeană, calcule ASF

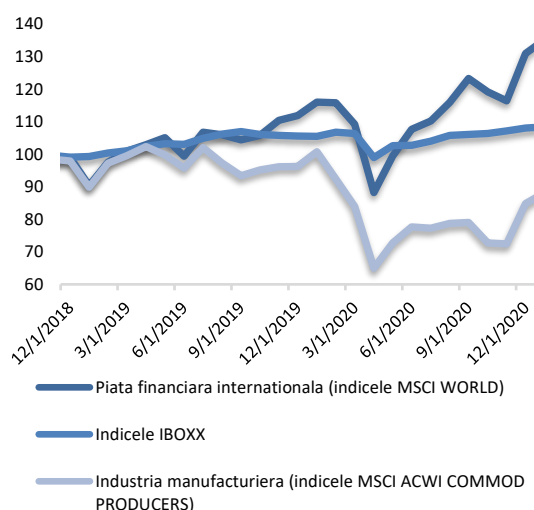
PIB-ul european a scăzut în primul trimestru din 2020 cu 3,1%, în cel de al doilea trimestru cu 14,7% iar în trimestrul al treilea cu 4,3% comparativ cu perioada similară din 2019. În acest context, **indicatorul de încredere al consumatorilor a consemnat o scădere masivă în 2020.**

Încrederea în consum s-a bazat pe prognozele economice și pe contracția consumului. Acesta se calculează ca medie aritmetică a răspunsurilor (în puncte procentuale) la întrebările privind situația financiară a gospodăriilor, situația economică generală, așteptările șomajului (luat cu semn inversat) și economiile populației pentru următoarele 12 luni.

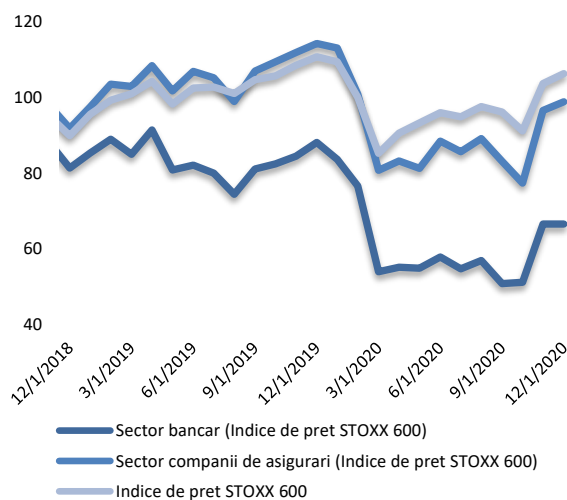
La nivel european, indicii aferenți sectorului bancar, pieței de capital și de asigurări au consemnat o tendință negativă accentuată în primul trimestru. **Începând cu sfârșitul trimestrului II și până la finalul anului, tendința de scădere s-a inversat și indicii au înregistrat creșteri modeste**, rămânând însă sub nivelul anului anterior din perioada pre-criză.

Grafic 6 Evoluția indicilor globali pentru piețele de acțiuni, obligațiuni și mărfuri (2018 = 100)

Evoluția volatilității pe piețele de acțiuni obligațiuni și mărfuri (2018=100)

Evoluția profitabilității sectoarelor bancare și nebancale la nivel european

Sursa: Refinitiv, calcule ASF

Indicele MSCI WORLD, un proxy pentru piețele de capital la nivel internațional, a cunoscut o revenire rapidă în trimestrele III și IV. Nivelul riscurilor asociate finanțării sectorului corporativ (indicele IBOXX) a crescut, fiind dependent de prognozele de scădere pentru PIB-ul global ca urmare a contractării industriei manufacturiere (indicele MSCI COMMODITIES PRODUCERS).

Randamentele indicilor de acțiuni ai bursei locale au avut evoluții pozitive în luna decembrie 2020 față de luna septembrie 2020, cea mai semnificativă creștere fiind înregistrată de indicele ROTX (+13,48%). În plus, indicii europeni analizați au prezentat, de asemenea, dinamici pozitive, cea mai mare creștere fiind înregistrată de indicele ASE (GR: +29,49%). Principalii indici americani și asiatici au prezentat evoluții similare, creșterile înregistrate fiind între 7,49% (indicele SSEA) și 24,31% (indicele NIFTY 50).

Tabel 3 Randamentele bursei de acțiuni

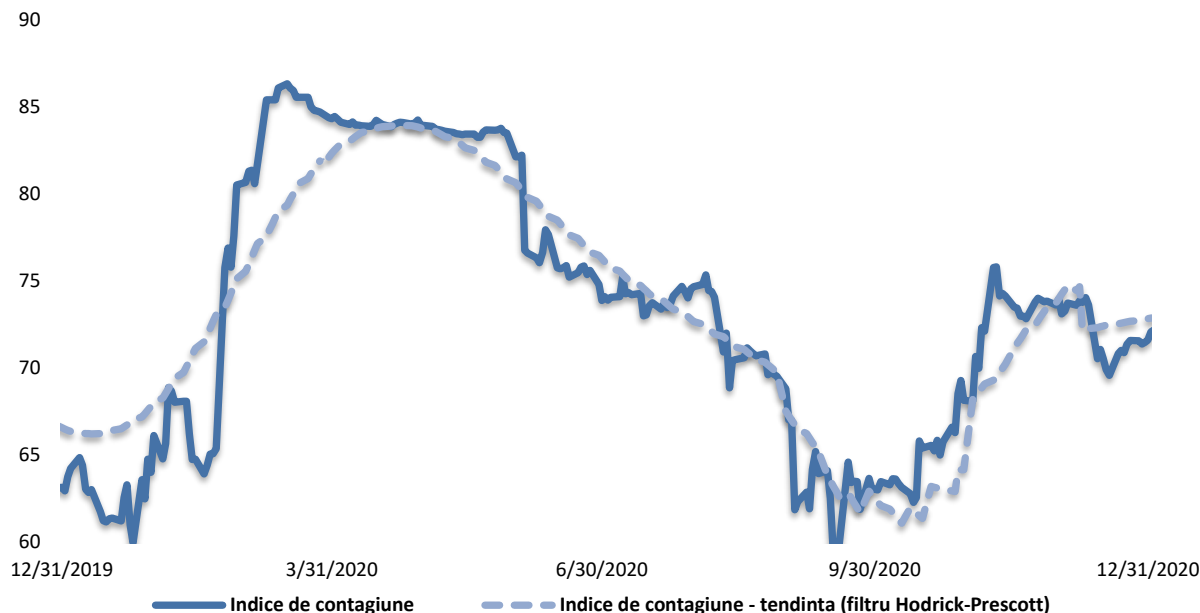
Indici internaționali	3 luni	6 luni	12 luni
EA (EUROSTOXX)	12,38%	12,69%	-1,58%
FR (CAC 40)	15,57%	12,47%	-7,14%
DE (DAX)	7,51%	11,44%	3,55%
IT (FTSE MIB)	16,92%	14,75%	-5,42%
GR (ASE)	29,49%	26,62%	-11,75%
IE (ISEQ)	15,60%	23,48%	2,69%
ES (IBEX)	20,21%	11,65%	-15,45%
UK (FTSE 100)	10,13%	4,71%	-14,34%
US (DJIA)	10,17%	18,57%	7,25%
IN (NIFTY 50)	24,31%	35,72%	14,90%
SHG (SSEA)	7,94%	16,37%	13,91%
JPN (N225)	18,37%	23,13%	16,01%

Indici BVB	3 luni	6 luni	12 luni
BET	8,86%	13,23%	-1,72%
BET-BK	9,70%	11,78%	-1,34%
BET-FI	2,44%	0,56%	-9,40%
BET-NG	5,34%	4,51%	-11,80%
BET-TR	10,02%	14,95%	3,39%
BET-XT	7,56%	10,44%	-4,73%
BET-XT-TR	8,65%	12,08%	0,02%
BETPlus	8,62%	12,96%	-1,70%
ROTX	13,48%	14,58%	-1,52%

Sursa: Thomson Reuters Datastream, calcule ASF, Notă: 3 luni=31 decembrie 2020/30 septembrie 2020; 6 luni=31 decembrie 2020/30 iunie 2020; 12 luni=31 decembrie 2020/31 decembrie 2019; Max (verde) și min (roșu) sunt fixate la ± 4% (3 luni), ±8% (6 luni) și ±15% (12 luni)

Conform Fondului Monetar Internațional, contagiunea este definită ca impactul modificărilor în prețul activelor dintr-o regiune (piață bursieră) asupra prețurilor din altă regiune. Indicele de contagiune pentru piața de capital din România este calculat pe baza randamentelor celor mai importante burse europene.

Grafic 7 Contagiunea în randamente

Sursa: Refinitiv; model ASF

Analiza contagiunii indică faptul că piața de capital din România este sensibilă la factorii de risc care influențează piețele de capital învecinate (Polonia, Austria și Ungaria). Contagiunea (IMF) este definită ca impactul modificărilor în prețul activelor dintr-o regiune (bursă) asupra prețurilor din altă regiune (bursă).

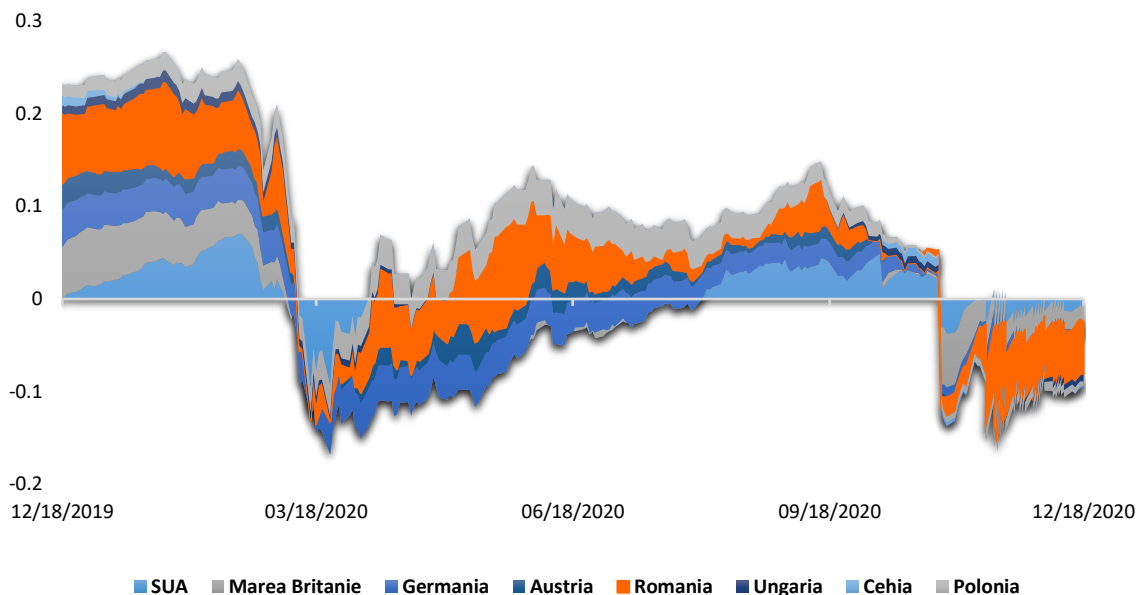
Ca urmare a așteptărilor economice legate de efectele cauzate de criza sanitară actuală, contagiunea a crescut rapid în luna februarie și începutul lunii martie și a atins cea mai mare valoare din 2011. În luna mai, contagiunea dintre piețele europene de capital s-a menținut la un nivel critic, apropiat de cel din criza globală din 2008.

În perioada iulie-septembrie, **contagiunea a continuat să scadă, concomitent cu relaxarea condițiilor de izolare sociale luate de toate economiile europene.** În lipsa altor șocuri economice, contagiunea a revenit la media pe termen lung. În trimestrul IV, contagiunea și-a reluat tendința de creștere pe fondul reimpunerii măsurilor de distanțare socială și a creșterii incertitudinii legate de un nou val al pandemiei, precum și de noi mutații ale virusului.

Spre deosebire de indicele de contagiune, descompunerea istorică a șocurilor arată cât de mult a fost influențată o bursă în evoluția trecută de alte burse și permite calcularea riscului specific pentru piața bursieră românească. Descompunerea istorică a șocurilor primite de indicele pieței de acțiuni din România (indice calculat de Refinitiv similar indicelui BET-C) indică faptul că în **cel de al doilea trimestru piața bursieră românească a fost în principal expusă șocurilor interne, în cel de al treilea trimestru a fost mai**

mult afectată de surse de șocuri exogene, pentru ca în cel de al patrulea trimestru pe fondul decorelării de celelalte burse, evoluția a fost dominată de șocuri interne.

Grafic 8 Influența burselor externe asupra randamentelor pieței de acțiuni domestice (descompunerea istorică a șocurilor primite - model VAR)

Sursa: Refinitiv, calcule ASF

Principalele șocuri primite au fost de pe piața americană, din Germania și Austria. În perioadele rapide de creștere sau de scădere, șocul a fost predominant intern.

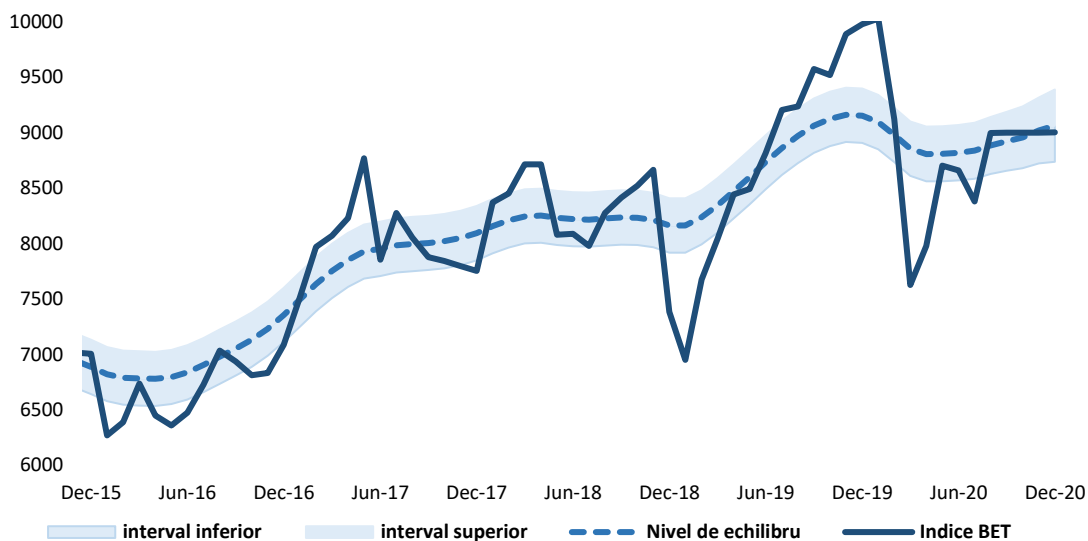
Nivelul de echilibru al pieței de capital este nivelul normal de piață, o variabilă neobservabilă, ce poate fi estimată statistic. Estimarea nivelului de echilibru este importantă pentru analiza stabilității pieței de capital, pentru că oferă un nivel de referință pentru analiza pieței de capital în ansamblu.

Depășirea nivelului de echilibru poate indica o perioadă de creștere nesustenabilă a pieței financiare sau o modificare a nivelului de echilibru pe fondul modificării factorilor fundamentali care afectează economia (ex: progresul tehnologic). Scăderea pieței sub nivelul de echilibru poate indica o perioadă temporară de stres financiar (ex: efecte de contagiune) sau modificarea nivelului de echilibru ca urmare a unei perioade de recesiune economică.

Evoluția indicelui poate fi reprezentată ca suma dintre procesul de medie și procesul de șocuri economice. Dinamica mediei este dată de valoarea din ziua anterioară la care se adăuga erorile de măsurare și este modelat ca un proces aleatoriu. Erorile de măsurare sunt datorate modificării compoziției indicelui, a ponderilor companiilor existente etc. Nivelul la echilibru al indicelui pieței de capital este trasat de medie a cărei dinamică este latentă (neobservabilă).

Reprezentarea grafică a nivelului de echilibru și a benzilor de încredere (90%) arată că la sfârșitul lunii decembrie indicele pieței de capital se situa în jurul nivelului de echilibru. Tendința nivelului de echilibru este constantă.

Grafic 9 Indicele BET: fluctuații în jurul nivelului de echilibru

Sursa: Refinitiv, calcule ASF

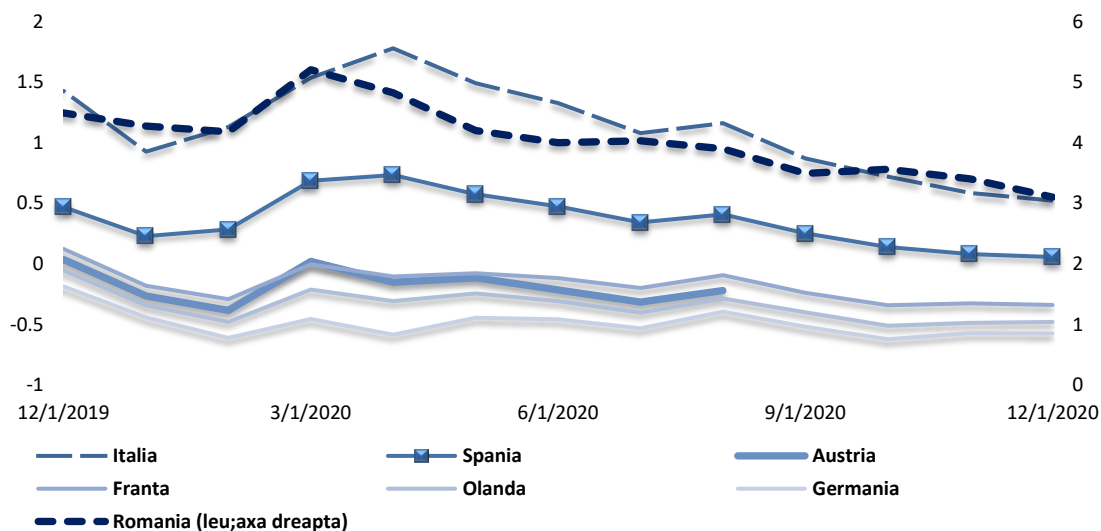
Estimarea nivelului de echilibru al indicelui pieței de capital din România a fost realizată cu un model de tipul nivel local (*Local Level model*) și estimată cu filtrul Kalman.

$$Indice_t = medie_t + socuri_t, socuri_t \sim NID(0, \sigma_\epsilon^2)$$

$$Medie_{t+1} = medie_t + erori_t, erori_t \sim NID(0, \sigma_\epsilon^2)$$

La nivel european, tendința obligațiunilor suverane pe termen lung în 2020 a fost de scădere. Corelația dintre titlurile suverane se datorează climatului de creștere scăzută a economiei europene și impactului contracției economice generate de coronavirus.

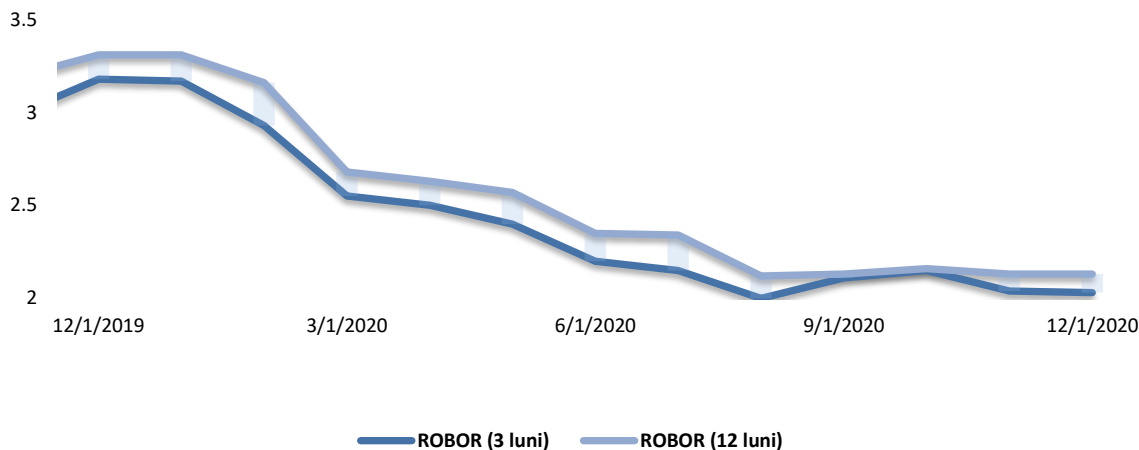
Grafic 10 Evoluția randamentelor obligațiunilor suverane cu maturitatea de 10 ani

Sursa: Refinitiv, calcule ASF

Dobânzile interbancare si-au continuat tendința descendentă din anul trecut. Așteptările de creștere economică redusă, de scădere a politicii de rată monetară și a profitabilității din sectorul bancar au redus ratele interbancare, precum și diferența dintre acestea.

Grafic 11 Evoluția ratei interbancare (România)

Sursa: Refinitiv, calcule ASF

Conform EFAMA, în trimestrul III 2020 au scăzut activele nete ale organismelor de plasament colectiv (-1,58%), în timp ce activele nete ale fondurilor de investiții alternative au înregistrat o ușoară creștere (+0,3%) comparativ cu finele lui 2019.

Conform statisticilor publicate de EFAMA, în trimestrul III 2020, valoarea cumulată a vânzărilor nete ale OPCVM-urilor a fost de circa 145 miliarde EUR față de trimestrul IV 2019 în care piața europeană de OPCVM-uri a înregistrat vânzări nete în valoare de 148 miliarde lei. Vânzările nete ale fondurilor de investiții alternative din Europa au crescut de la circa 43 miliarde EUR (trimestrul IV 2019) la 51 miliarde EUR (trimestrul III 2020).

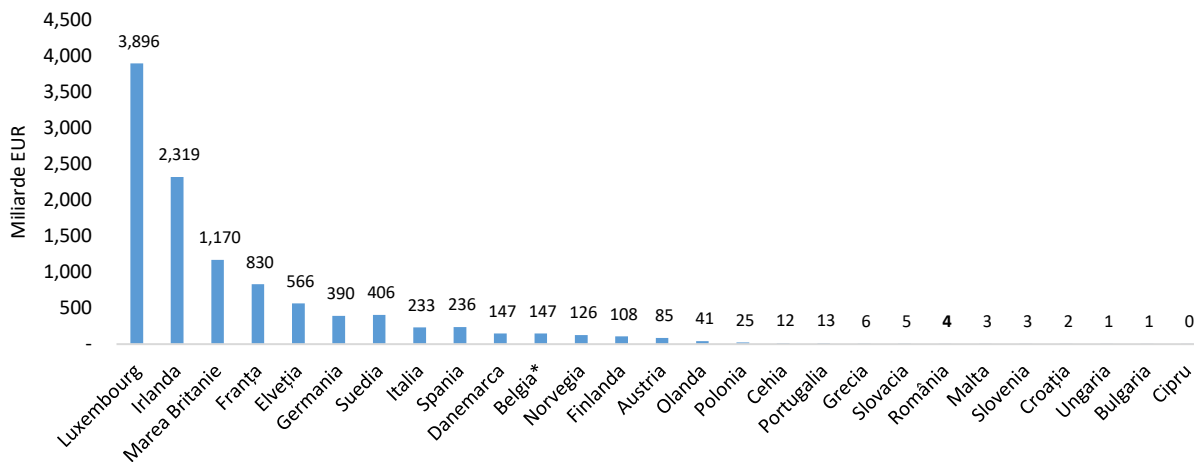
Cele mai mari creșteri ale vânzărilor nete au fost înregistrate în cazul OPCVM-urilor de obligațiuni, care au consemnat în trimestrul III 2020 intrări nete în valoare de 48 miliarde EUR, în timp ce la polul opus se află fondurile ARIS cu ieșiri nete în valoare de aproximativ 6 miliarde EUR. În cazul FIA, cea mai mare valoare a intrărilor nete s-a constatat în ceea ce privește fondurile din categoria „altele” (+24 miliarde EUR), în timp ce fondurile diversificate au înregistrat ieșiri nete în valoare de 2 miliarde EUR.

La nivelul trimestrului III 2020, 23 dintre cele 29 de state europene au înregistrat intrări nete în OPCVM-uri, dintre acestea remarcându-se Luxemburg (51,1 miliarde EUR), Franța (40,3 miliarde EUR) și Irlanda (+36,9 miliarde EUR), din punct de vedere al celor mai mari valori ale intrărilor nete în trimestrul III 2020. Din perspectiva activelor nete ale OPCVM, s-a constatat o scădere de 1,58% la finalul trimestrului III 2020 comparativ cu trimestrul IV 2019.

La finalul trimestrului III 2020, 17 țări au înregistrat intrări nete în FIA, dintre acestea cele mai mari constatându-se în cazul Olandei (+17,66 miliarde EUR), Germaniei (+17,65 miliarde EUR) și Franței (+9,10 miliarde EUR). Activele nete ale fondurilor de investiții alternative se situau la 30 septembrie 2020 la o valoare de 6.763 miliarde EUR, în creștere cu 0,3% comparativ cu finele trimestrului IV 2019.

La 30 septembrie 2020, piața fondurilor de investiții din Europa cuprindea 63.632 de fonduri de investiții (în creștere cu 0,88% față de numărul de la finele anului 2019: 63.080), dintre care 34.234 de organisme de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM), respectiv 29.398 de fonduri de investiții alternative (FIA).

Grafic 12 Activele nete (miliarde EUR) ale organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare din Europa la 30 septembrie 2020

Sursa: EFAMA

Activele nete ale organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM) s-au situat la o valoare de aproximativ 10.817 miliarde EUR la finalul lunii septembrie 2020, în scădere cu aproximativ 1,58% față de finalul anului 2019.

Tabel 4 Activele nete ale OPCVM (milioane EUR) în funcție de țările de domiciliu

Țara	30.09.2020			31.12.2019		
	Număr OPCVM	Activ net	Cotă de piață	Număr OPCVM	Activ net	Modificare Trim. III 2020 față de Trim. IV 2019 (%)
Austria	910	84.827	0,78%	905	86.339	-1,75%
Cehia	163	12.413	0,11%	175	13.078	-5,09%
Franța	3.010	830.427	7,68%	3.024	822.808	0,93%
Germania	2.434	390.037	3,61%	2.329	407.949	-4,39%
Ungaria	30	1.107	0,01%	29	1.252	-11,55%
Polonia	307	24.835	0,23%	340	28.147	-11,77%
România	84	3.804	0,04%	81	4.700	-19,05%
Total țări analizate	6.938	1.347.450	12,46%	6.883	1.364.273	-1,23%
Total OPCVM	34.234	10.817.091	100,00%	34.133	10.990.277	-1,58%

Sursa: EFAMA

Conform statisticilor EFAMA, în trimestrul III 2020, intrările nete cumulate ale organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM) s-au situat la o valoare de circa 145 miliarde EUR. La nivelul pieței europene de OPCVM doar fondurile garantate și fondurile ARIS au înregistrat ieșiri nete. Cea mai mare valoare a intrărilor nete a fost înregistrată de fondurile de obligațiuni (+48 miliarde EUR).

Tabel 5 Vânzările nete ale OPCVM (milioane EUR) în funcție de categoria de fonduri și țările de domiciliu în trimestrul III 2020

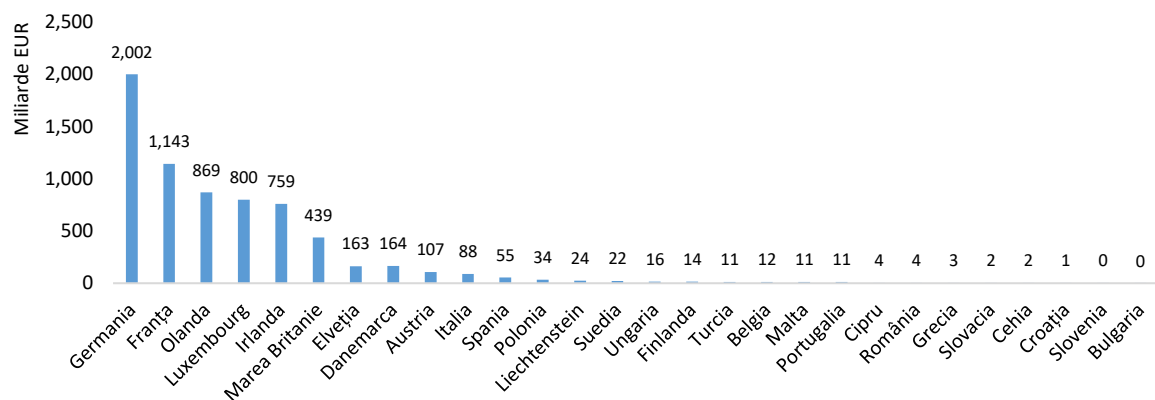
Țara	Fonduri de acțiuni	Fonduri de obligațiuni	Fonduri diversificate	Fonduri monetare	Garantate	Fonduri ARIS	Alte fonduri	Total
Austria	395	142	612		(7)	(18)	14	1.138
Cehia	25	(129)	170		1		3	70

Țara	Fonduri de acțiuni	Fonduri de obligațiuni	Fonduri diversificate	Fonduri monetare	Garantate	Fonduri ARIS	Alte fonduri	Total
Franța	(1.800)	(300)	(500)	43.000	(100)			40.300
Germania	3.423	(1.555)	585	(55)	(52)	(36)	(183)	2.127
Ungaria	9	8	<0.1			(8)	(1)	7
Polonia	(43)	1.278	118			7	21	1.381
România	3	(21)	1		(3)	(3)	7	(16)
Total țări analizate	2.013	(578)	988	42.945	(162)	(58)	(139)	45.008
Total OPCVM	42.164	48.335	15.201	40.284	(147)	(5.599)	4.514	144.751

Sursa: EFAMA

Activele nete ale fondurilor de investiții alternative (FIA) din Europa se situau la finalul trimestrului III 2020 la o valoare de 6.764 miliarde EUR, în creștere cu 0,3% comparativ cu situația de la sfârșitul anului 2019. Germania este țara cu cele mai mari active nete ale FIA (2.002 miliarde EUR), la polul opus situându-se Bulgaria (8 milioane EUR).

Grafic 13 Activele nete (miliarde EUR) ale fondurilor de investiții alternative din Europa la 30 septembrie 2020

Sursa: EFAMA

Tabel 6 Activele nete ale fondurilor de investiții alternative (milioane EUR) în funcție de țările de domiciliu

Țara	30.09.2020			31.12.2019		Modificare Trim. III 2020 față de Trim. IV 2019 (%)
	Număr FIA	Activ net	Cotă de piață	Număr FIA	Activ net	
Austria	1.054	106.880	1,6%	1.036	107.744	-0,8%
Cehia	10	1.565	0,0%	7	1.548	1,1%
Franța	7.692	1.143.253	16,9%	7.691	1.133.282	0,9%
Germania	4.588	2.001.730	29,6%	4.468	1.949.790	2,7%
Ungaria	529	16.492	0,2%	526	18.305	-9,9%
Polonia	837	34.445	0,5%	767	34.811	-1,05%
România	33	4.180	0,1%	30	4.930	-15,21%
Total țări analizate	14.743	3.308.544	48,9%	14.525	3.250.410	1,8%
Total FIA	29.398	6.763.761	100,0%	28.947	6.744.178	0,3%

Sursa: EFAMA

La nivel european, vânzările nete ale FIA s-au situat la valoarea de circa 51 miliarde EUR în trimestrul III 2020. Cele mai mari valori ale intrărilor nete au fost înregistrate în cazul celor din categoria „alte fonduri” (circa 24 miliarde EUR), în timp ce fondurile diversificate au înregistrat cele mai mari valori ale ieșirilor nete cumulate (2 miliarde EUR).

Tabel 7 Vânzările nete ale fondurilor de investiții alternative (milioane EUR) în trimestrul III 2020 în funcție de categoria de fonduri și țările de domiciliu

Țara	Fonduri de acțiuni	Fonduri de obligațiuni	Fonduri diversificate	Fonduri monetare	Garantate	Fonduri ARIS	Fonduri imobiliare	Alte fonduri	Total
Austria	158	495	537		(33)	(32)	118	(3)	1.241
Cehia							45		45
Franța	(100)	7.600	500	1.200	(100)				9.100
Germania	(899)	11.922	(4.307)	662		(26)	3.917	6.380	17.650
Ungaria	74	217	81	(15)	(34)	(29)	147	18	459
Polonia	47	430	187		>-0.1	(26)	(1)	27	664
România						7		(0)	7
Total FIA	1.071	20.051	(2.476)	679	(339)	(411)	8.103	23.895	50.574

Sursa: EFAMA

2. PIAȚA PRIMARĂ, STATISTICI EMITENȚI

2.1. Noi emisiuni de instrumente financiare

În conformitate cu prevederile legale europene, în calitate de stat gazdă, ASF primește de la autoritățile similare din spațiul UE, prospectele/documentele de înregistrare și suplimentele aprobate de acestea, certificatul și, dacă este cazul, rezumatul în limba română a prospectelor. Conform normelor legale, ASF nu inițiază nicio procedură de aprobare a acestora. În acest context, în perioada ianuarie – septembrie 2020, ASF a fost notificată cu privire la aprobarea a **24 prospecte și 85 de suplimente** (amendamente) **la prospectele deja aprobate** și la rândul ei a notificat aprobarea prospectului de bază întocmit de SSIF BRK FINANCIAL GROUP autorităților din Budapesta, Viena și Varșovia.

Tabel 8 Oferte publice de vânzare primare în perioada 01.01.2020-30.09.2020 (conform documentelor aprobate de ASF)

Oferte publice de vânzare primare		
Companie	Volum (acțiuni vândute)	Valoare (lei)
VES SA	180.265.899	18.026.590
MOBEX SA	762.955	1.907.388
PRODHART SA	17.318.561	1.731.856
SIMBETON SA	31.910.000	3.302.770
BITTNET SYSTEMS SA	5.046.928	4.188.950
SELCA SA	31.861.309	3.186.131
SERICO SA	24.854.038	2.485.404
SINATEX SA	288.941	722.352
AVIOANE CRAIOVA SA	3.072.414	7.681.035
S.N NUCLEARELECTRICA	16.186	161.860
RETRASIB SA	3.448.289	24.482.852

Sursa: ASF

2.2. Alte evenimente corporative

Pe parcursul celor trei trimestre au fost aprobate următoarele demersuri privind alte evenimente corporative:

- 10 documente aferente ofertelor publice de cumpărare a căror valoare se ridică la 756.779.580 lei;
- un document de ofertă publică de preluare obligatorie a cărei valoare a fost de 2.211.048 lei;
- un prospect de ofertă publică de vânzare de obligațiuni, oferta închisă fără succes și un prospect de admitere la tranzacționare a obligațiilor emise de o bancă;
- un prospect de admitere la tranzacționare pe piața reglementată administrată de BVB a acțiunilor emise de un emitent de pe sistemul multilateral de tranzacționare administrat de BVB și un document universal de înregistrare;
- un anunț aferent inițierii procedurii de retragere a acționarilor, conform dispozițiilor art. 42 din *Legea nr. 24/2017*;
- nouă retrageri de la tranzacționare de pe sistemul multilateral de tranzacționare /piața reglementată, administrate de BVB, având în vedere declanșarea procedurii falimentului/ finalizarea procedurii instituite în baza dispozițiilor art. 42 din *Legea nr. 24/2017*/ca urmare a hotărârii acționarilor, după răscumpărarea acțiunilor deținute de acționarii care nu au fost de acord cu adoptarea acestei hotărâri.

Tabel 9 Oferte publice în perioada 01.01.2020 – 30.09.2020 (conform documentelor aprobate de ASF)

Oferte publice de preluare		
Companie	Volum (acțiuni cumpărate)	Valoare (lei)
CARBOCHIM SA	146.427	2.211.048
Oferte publice de cumpărare		
Companie	Volum (acțiuni cumpărate)	Valoare (lei)
SIF OLTENIA S.A.	38.393.986	105.583.461,5
PRODPLAST S.A.	1.698.148	4.279.332,96
FONDUL PROPRIETATEA S.A.	200.000.000	278.000.000
ELECTROPUTERE S.A.	11.433.461	131.484,8
MAT S.A.	65.742	138.058,2
SIF OLTENIA S.A	22.149.143	60.910.143,25
MAT S.A	0	0
FONDUL PROPRIETATEA S.A	220.000.000	305.800.000
TURISM FELIX S.A	4.842.747	1.937.098,8
SIMBETON S.A	0	0

Sursa: ASF

Tabel 10 Numărul de Certificate de Înregistrare a Valorilor Mobiliare pe tipuri de operațiuni, emise în perioada 01.01.2020 – 30.09.2020

Tip operațiune	Număr Certificate de Înregistrare a Instrumentelor Financiare
Majorarea capitalului social	20
Drepturi de preferință	1
Diminuarea capitalului social	13
Unități de fond	1
Obligațiuni	10
Produse structurate	174
Societăți (acțiuni) nou admise la tranzacționare pe SMT	2
Drepturi de alocare	1
Titluri de stat	3
Fuziune	1
Total	226

Sursa: ASF

3. PIAȚA SECUNDARĂ

3.1. Piețe spot

3.1.1. Piețe spot administrate de BVB

Toți indicii bursei românești au înregistrat evoluții negative, scăderile fiind de peste 6%, în trimestrul III al anului 2020 comparativ cu 31 decembrie 2019. Indicele de referință BET, care surprinde evoluțiile celor mai tranzacționate companii de pe piața reglementată a BVB, a avut o scădere de 9,7% la 30 septembrie 2020 comparativ cu finalul anului 2019. Indicele BET-NG, care reflectă evoluția companiilor listate pe piața reglementată a BVB ce au domeniul principal de activitate energia și utilitățile aferente, a înregistrat la 30 septembrie 2020 cea mai semnificativă scădere, de aproximativ 16%. Cea mai diminuată rată de scădere a fost de 6,03% aferentă indicelui BET-TR, care surprinde evoluția prețurilor companiilor componente și dividendele oferite de acestea. De asemenea, indicele ROTX, dezvoltat de BVB împreună cu Bursa de Valori din Viena, a scăzut cu 13% la 30 septembrie 2020 față de finalul anului 2019.

Tabel 11 Evoluția indicilor Bursei de Valori București la 30.09.2020

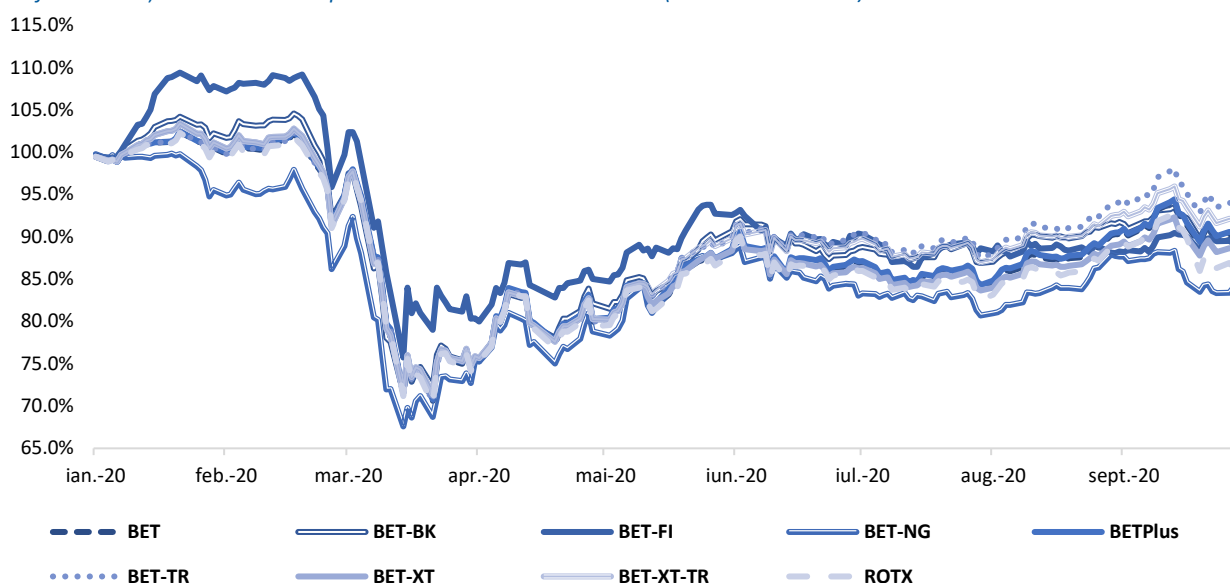
Indice	Valoare la data de 31.12.2019	Valoare la data de 30.09.2020	Modificare (%) 30.09.2020 față de 31.12.2019
BET	9.977	9.007	-9,72%
BET-BK	1.892	1.702	-10,06%
BET-FI	47.547	42.053	-11,55%
BET-NG	786	658	-16,27%
BET-TR	15.969	15.007	-6,03%
BET-XT	915	810	-11,42%
BET-XT-TR	1.474	1.357	-7,94%
BETPlus	1.490	1.348	-9,50%
ROTX	20.877	18.117	-13,22%

Sursa: BVB, calcule ASF

Indicii BET și BET-TR surprind acum evoluțiile acțiunilor a 17 companii: Banca Transilvania, BRD – Groupe Societe Generale, Bursa de Valori București, CONPET, Alro, Digi Communications, Electrica, Fondul Proprietatea, MedLife, OMV Petrom, Nuclearelectrica, Romgaz, Transgaz, Transelectrica, Purcari, Sphera Franchise Group și Teraplast.

Primele nouă luni ale anului 2020 au fost marcate de valori ridicate ale indicilor, însă ca urmare a răspândirii coronavirusului și decretării stării de urgență și apoi a celor de alertă, indicele BET a încheiat luna septembrie 2020 la 9.007 de puncte, echivalentul unei scăderi de 10% față de închiderea din decembrie 2019. Perioada în care s-au înregistrat cele mai drastice scăderi a fost în luna martie, după care indicii bursei românești au început să evolueze pe un trend crescător, având totuși valori inferioare celor de la finalul anului 2019.

Grafic 14 Evoluția indicilor BVB în perioada 01.01.2020 - 30.09.2020 (31.12.2019 = 100%)

Sursa: BVB, calcule ASF

Valoarea totală tranzacționată pe piața BVB și SMT a atins nivelul de 12,69 miliarde în primele nouă luni ale anului 2020, în creștere cu 56,27% comparativ aceeași perioadă a anului 2019. Numărul de tranzacții derulate la BVB a crescut cu 69,14% în trimestrul III 2020, comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior.

Valoarea tranzacțiilor cu titluri de stat la 30 septembrie 2020 a crescut față de aceeași perioadă a anului 2019, înregistrând un nivel de aproximativ 1,25 miliarde. lei. Acțiunile rămân clasa dominantă de active financiare, cu o pondere de 77,73% din totalul valorii tranzacționate la BVB în trimestrul III din 2020.

Începând cu luna iunie 2020 compania Bittnet Systems SA (BNET) a început tranzacționarea pe piața reglementată a BVB.

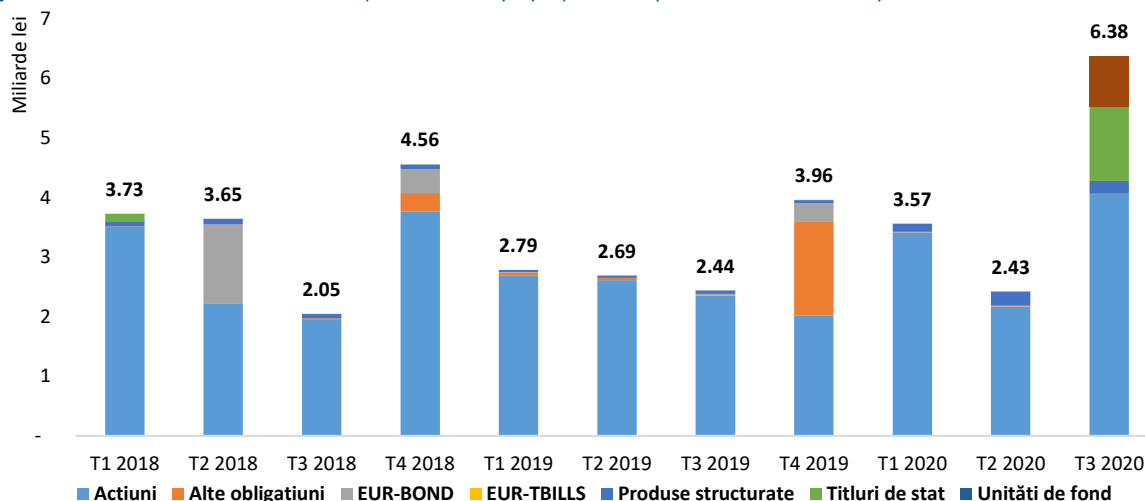
Tabel 12 Structura tranzacțiilor derulate la BVB (Piața BVB și SMT), după valoarea corespunzătoare fiecărui tip de instrument

Tip de instrument	30.09.2019			30.09.2020			Variații %	
	Nr. tranzacții	Valoare (lei)	%	Nr. tranzacții	Valoare (lei)	%	Nr. tranzacții	Valoare
Acțiuni, inclusiv drepturi	397.270	7.843.424.848	96,60%	649.441	9.862.891.472	77,73%	63,48%	25,75%
Alte obligațiuni, inclusiv EUR-BOND, EUR-TBILLS și EUR-TBONDS	4.114	136.519.703	1,68%	11.046	971.901.616	7,66%	168,50%	611,91%
Produce structurate	41.670	133.138.252	1,64%	79.464	591.174.790	4,66%	90,70%	344,03%
Titluri de stat	76	2.721.917	0,03%	7.998	1.252.507.000	9,87%	10423,68%	45915,62%
Unități de fond	1.873	4.047.870	0,05%	4.724	10.186.469	0,08%	152,22%	151,65%
Total	445.003	8.119.852.589	100,00%	752.673	12.688.661.347	100,00%	69,14%	56,27%

Sursa: BVB

Valoarea totală tranzacționată pe piața BVB în trimestrul III al anului 2020 a crescut comparativ cu aceeași perioadă a anului 2019 și a reprezentat 6,38 miliarde lei. Aproximativ 98% din valoarea totală a tranzacțiilor a avut loc pe BVB, restul fiind derulate pe SMT. Pe lângă acțiuni, tranzacțiile cu produse structurate au avut ponderi semnificative în valoarea tranzacționată în primele 9 luni ale anului 2020 pe BVB.

Grafic 15 Structura trimestrială a tranzacțiilor derulate pe piața BVB în perioada ian. 2018 - sept. 2020

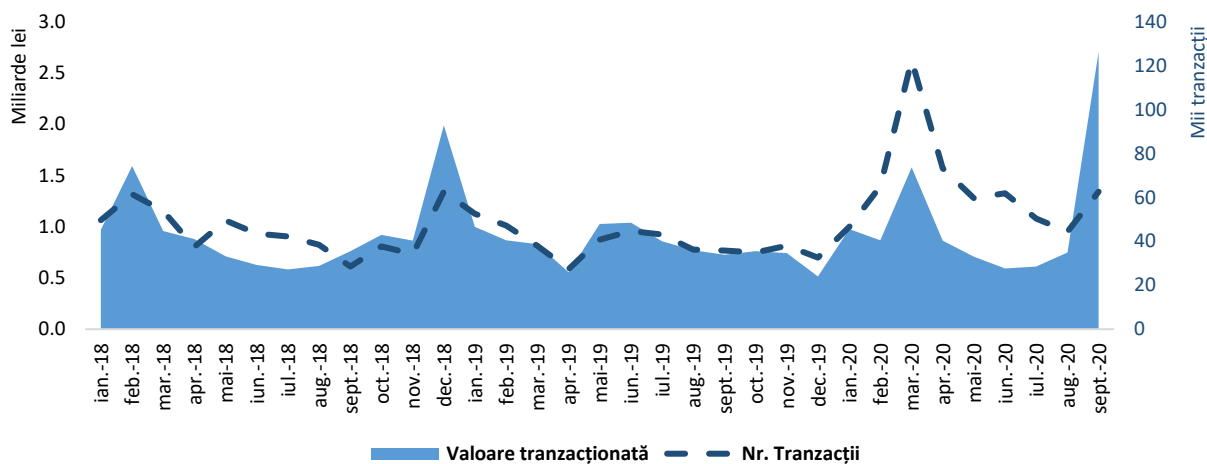
Sursa: BVB

3.1.1.1. Secțiunea BVB

Valoarea totală tranzacționată cu titluri de capital a crescut în primele 9 luni ale anului 2020 comparativ cu aceeași perioadă a anului 2019, cu aproximativ 26%, iar numărul tranzacțiilor a crescut cu circa 60%.

Cea mai ridicată valoare tranzacționată din ultimii doi ani este în luna septembrie 2020, volumul tranzacționat fiind susținut de oferta publică de cumpărare a acțiunilor emise de OMV PETROM S.A. în valoare de aproximativ 561 milioane lei.

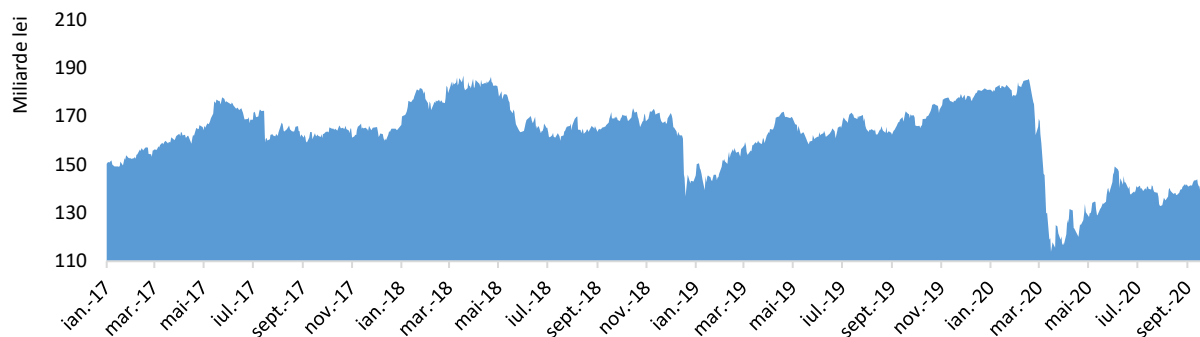
Grafic 16 Evoluția lunară a valorii și numărului tranzacțiilor cu titluri de capital, derulate pe secțiunea BVB

Sursa: BVB

La finalul trimestrului III al anului 2020, capitalizarea bursieră de pe piața reglementată a atins nivelul de 134,60 miliarde lei, în scădere cu aproximativ 26% comparativ cu finalul anului 2019. Se remarcă faptul că în luna martie a anului 2020, capitalizarea bursieră BVB (doar acțiuni) a înregistrat o scădere semnificativă, pe fondul temerilor investitorilor referitoare la pandemia COVID-19. Cel mai diminuat nivel al capitalizării bursiere, 113,85 miliarde lei, a fost înregistrat în data de 18 martie 2020.

Grafic 17 Evoluția capitalizării BVB (acțiuni)

Sursa: BVB

La 30 septembrie 2020, pe primul loc în clasamentul celor mai lichide companii ale căror acțiuni au fost tranzacționate la BVB pe piața principală (*Regular*) se situează Banca Transilvania (TLV), care deține o pondere de circa 32% din valoarea totală tranzacționată. Pe următoarele poziții din acest top s-au clasat Fondul Proprietatea (FP), BRD - Groupe Société Générale (BRD), OMV Petrom (SNP) și Romgaz (SNG). Cele 5 societăți de investiții financiare sunt incluse în clasament, în timp ce sectorul bancar și cel energetic rămân cele mai bine reprezentate în topul lichidității bursiere.

Tabel 13 Top 20 emitenți după valoarea tranzacționată la 30 septembrie 2020 pe piața principală (doar acțiuni)

Simboluri	Valoare lei	% din valoare totală	Nr. tranzacții	% din nr. total de tranzacții
TLV	2.359.759.383	31,96%	105.362	18,26%
FP	1.129.716.165	15,30%	29.564	5,12%
BRD	689.904.207	9,34%	40.569	7,03%
SNP	648.483.022	8,78%	43.931	7,62%
SNG	599.638.770	8,12%	39.618	6,87%
SNN	341.496.783	4,62%	38.507	6,67%
EBS	333.979.767	4,52%	34.290	5,94%
TGN	185.177.536	2,51%	20.142	3,49%
EL	172.421.460	2,34%	17.646	3,06%
SIF5	110.867.172	1,50%	14.728	2,55%
TRP	100.395.072	1,36%	17.896	3,10%
TEL	79.235.258	1,07%	12.072	2,09%
SIF3	71.310.234	0,97%	14.593	2,53%
DIGI	68.584.784	0,93%	5.310	0,92%
M	48.841.603	0,66%	4.009	0,69%
SIF4	46.776.181	0,63%	12.115	2,10%
WINE	41.762.190	0,57%	3.988	0,69%
SIF2	40.314.254	0,55%	8.037	1,39%
SIF1	38.374.424	0,52%	7.100	1,23%
COTE	36.727.048	0,50%	9.648	1,67%
TOTAL cumulat	7.143.765.311	96,75%	479.125	83,05%
TOTAL tranzacționat	7.384.094.359	100,00%	576.887	100,00%

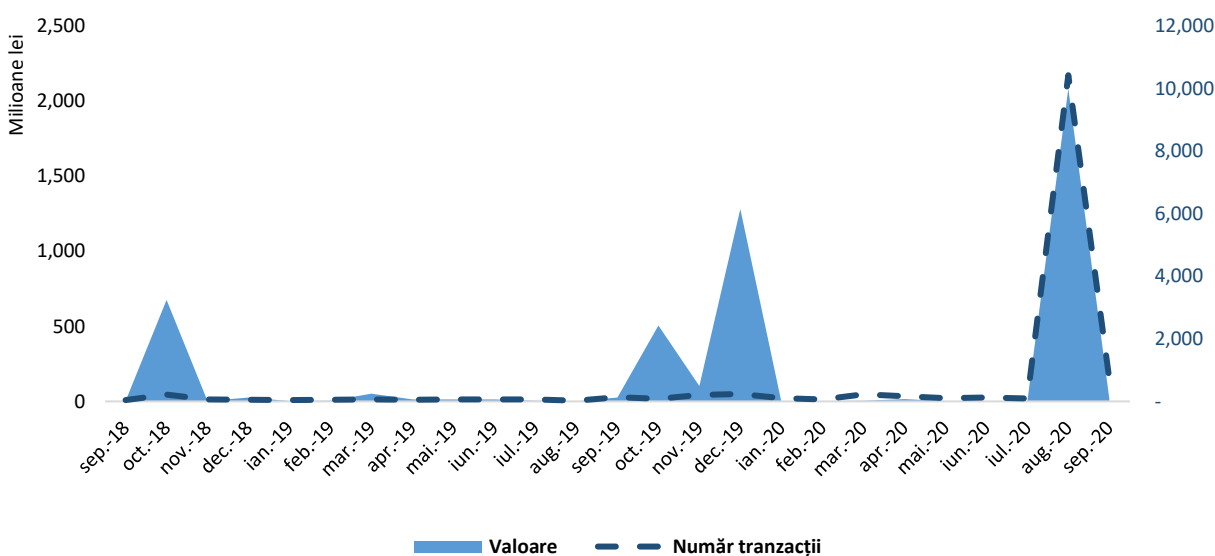
Sursa: BVB

În topul emitenților după valoarea tranzacționată pe piața principală (doar acțiuni), primele cinci companii își mențin pozițiile fruntașe de-a lungul ultimelor perioade analizate. Din altă perspectivă, 20 din cei 79 emitenți care au realizat tranzacții pe piața principală în trimestrul analizat au cumulat un total de 97% din valoarea tranzacțiilor efectuate (doar acțiuni).

Pe parcursul trimestrului III al anului 2020, pe piața BVB, s-au derulat 12.021 de tranzacții cu titluri de credit (alte obligațiuni, EUR-BOND, EUR-TBILLS, EUR-TBONDS și titluri de stat) în valoare de circa 213 milioane lei, în creștere față de aceeași perioadă a anului 2019. Și numărul tranzacțiilor cu titluri de credit a fost în creștere în primele nouă luni ale anului 2020 comparativ cu primele nouă luni ale anului 2019. Valoarea medie tranzacționată în primele nouă luni ale anului 2020 (177 mii lei) a scăzut față de nivelul din aceeași perioadă a anului precedent (230 mii lei).

Cea mai ridicată valoare a tranzacțiilor cu titluri de credit pe piața BVB din perioada analizată a fost de 814,55 milioane lei, fiind înregistrată pe 10 august (tranzacție aferentă obligațiunilor emise de Ministerul Finanțelor Publice - R2508AE). Toate obligațiunile de tip EUR-BOND tranzacționate pe BVB în primele 9 luni ale anului 2020 au avut ca emitenți Impact Developer & Contractor, Patria Bank s Autonom Services.

Grafic 18 Evoluția lunară a valorii și numărului tranzacțiilor cu titluri de credit derulate pe secțiunea BVB

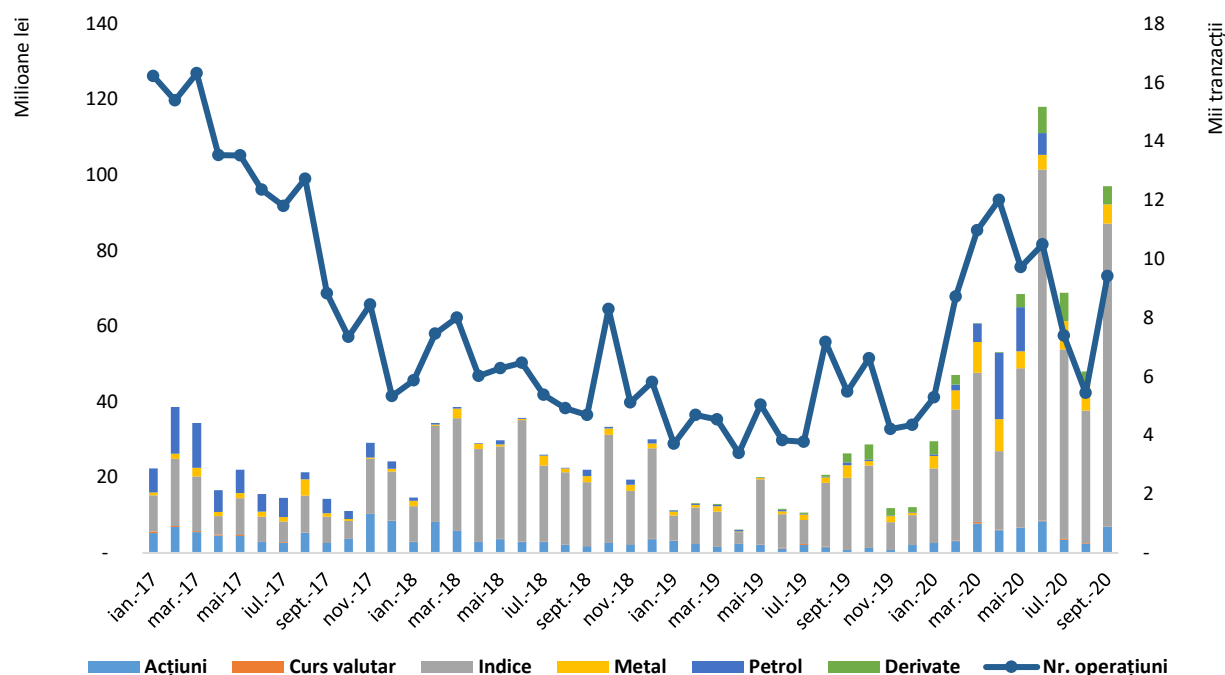

Sursa: BVB

În primele nouă luni ale anului 2020, valoarea tranzacțiilor cu produse structurate a crescut semnificativ comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior. De asemenea, numărul tranzacțiilor cu produse structurate a crescut cu 91%. Valoarea medie tranzacționată cu astfel de active financiare a înregistrat un nivel de 7.440 lei/tranzacție în trimestrul III al anului 2020, în creștere față de 3.195 lei per tranzacție, valoare aferentă trimestrului III al anului trecut.

Cea mai mare pondere în valoarea totală tranzacționată cu astfel de produse o dețin produsele structurate având ca activ suport un indice bursier, a căror valoare a fost de circa 415 milioane lei, reprezentând 70% din totalul tranzacțiilor.

Grafic 19 Evoluția lunară a tranzacțiilor cu produse structurate în perioada ianuarie 2017 - septembrie 2020

Sursa: AS

3.1.1.2. SMT

La finalul trimestrului III al anului 2020, existau 294 instrumente disponibile la tranzacționare pe SMT: 279 instrumente tranzacționabile pe piața XRS1 și 15 instrumente tranzacționabile pe piața XRSI. Numărul instrumentelor disponibile la tranzacționare este în scădere.

Tabel 14 Variația numărului de instrumente disponibile la tranzacționare pe SMT în funcție de segmentul de piață

Segment de piață	Nr. instrumente la 31.12.2018	Nr. instrumente la 31.12.2019	Nr. instrumente la 30.09.2020
XRS1	296	284	279
XRSI	15	15	15
Total	311	299	294

Sursa: ASF

Pe parcursul trimestrului III al anului 2020, au fost derulate 75.273 tranzacții pe SMT în valoare totală de circa 317 milioane lei, în creștere cu 63% comparativ cu valoarea înregistrată în aceeași perioadă a anului anterior.

Piața SMT a fost caracterizată de noi plasamente private de obligațiuni în trimestrul III din anul 2020.

Prin plasamentul privat derulat de OMRO IFN în luna ianuarie, compania a atras 2 milioane de euro printr-o emisiune de obligațiuni denumite în euro ce au o maturitate de 5 ani și o dobândă fixă de 7,5% pe an, plătită semestrial. Obligațiunile OMRO25E au intrat la tranzacționare pe piața SMT în data de 23 aprilie. Compania Vivre Deco a derulat în luna martie un plasament privat prin care a atras 3,45 milioane euro printr-o emisiune de obligațiuni denumite în euro cu maturitate de 5 ani și o dobândă fixă de 5,25%, plătită semestrial. Obligațiunile VIV25E au intrat la tranzacționare pe piața SMT în data de 10 aprilie.

Compania Norofert, a derulat anul anterior un plasament privat de acțiuni prin care a atras 7,25 milioane lei, iar în luna ianuarie a anului 2020, a derulat un nou plasament privat, emițând obligațiuni în valoare de 11,5 milioane lei. Pe data de 3 martie 2020, acțiunile companiei Norofert au intrat la tranzacționare pe piața SMT.

De asemenea, în data de 31 martie, obligațiunile corporative denumite în euro emise de compania Qualitance au intrat la tranzacționare pe piața SMT. Prin plasamentul privat derulat în luna decembrie 2019, compania a atras 1,5 milioane de euro.

Compania Agroland a derulat în martie un plasament privat de obligațiuni prin care a atras 8,08 milioane lei. Obligațiunile au o maturitate de 5 ani și o dobândă fixă de 9% pe an, plătită semestrial. Obligațiunile corporative emise de Agroland Business System au intrat la tranzacționare de pe 16 iunie pe sistemul multilateral de tranzacționare al BVB.

În luna mai 2020, obligațiunile companiei Artprint au intrat la tranzacționare pe piața XRB-SMT. Societatea a derulat în decembrie 2019 un plasament privat de obligațiuni prin care a atras 3,89 milioane lei, obligațiunile având o maturitate de 4 ani și o dobândă fixă de 9% pe an (plătită semestrial).

În trimestrul III al anului 2020, instrumentele preferate de către investitori pe SMT au fost acțiunile, a căror valoare reprezintă circa 90% din valoarea totală tranzacționată.

Tabel 15 Evoluția trimestrială a tranzacțiilor derulate pe SMT 2017-T3 2020

Tip de instrument/ Perioadă	Acțiuni, inclusiv drepturi		Alte obligațiuni		Unități de fond	
	Valoare în lei	Nr. tranzacții	Valoare în lei	Nr. tranzacții	Valoare în lei	Nr. tranzacții
T1 2017	35.575.337	15.518	520.155	181	15.664	112
T2 2017	58.326.803	12.572	1.757.393	159	7.595	85
T3 2017	29.919.263	12.457	1.599.902	219	15.266	130
T4 2017	41.823.344	10.278	2.876.453	359	14.293	96
T1 2018	42.071.092	9.513	2.713.611	483	4.084	41
T2 2018	32.479.101	6.997	1.769.988	406	2.559	34
T3 2018	33.857.867	6.549	1.690.948	350	5.133	41
T4 2018	107.090.776	7.321	14.150.336	1.003	4.519	38
T1 2019	71.845.192	7.025	4.784.858	1.342	2.550	29
T2 2019	40.501.340	10.609	3.704.471	1.030	1.747	33
T3 2019	68.942.050	16.010	5.065.146	1.271	2.471	30
T4 2019	51.416.325	10.838	20.753.567	1.581	11.876	42
T1 2020	51.399.822	19.319	27.000.689	2.253	9.781	48
T2 2020	99.038.926	25.437	5.437.785	1.939	3.215	11
T3 2020	74.571.992	23.414	6.599.674	2.190	6.995	21

Sursa: ASF

Trimestrul III al anului 2020 s-a remarcat prin derularea a 23 mii de tranzacții cu acțiuni pe SMT în valoare de aproximativ 75 milioane lei, în creștere cu 8% comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior.

Commerzbank AG (CBKN) este pe primul loc în topul emitenților după valoarea tranzacționată cu o pondere de 16,62% din valoarea totală tranzacționată pe SMT, iar pe locul doi și trei se află Norofert SA și Bittnet Systems SA București (BNET) cu ponderi de 13,22% și, respectiv 10,56% din valoarea totală tranzacționată pe SMT, doar acțiuni.

Astfel, primii trei emitenți cumulează un procent de 40% din valoarea tranzacționată pe SMT și aproximativ 48% din numărul tranzacțiilor realizate în trimestrul III al anului 2020.

Din totalul celor 233 de companii care au efectuat tranzacții pe SMT, în trimestrul III din anul 2020, 20 dintre ele au înregistrat tranzacții cumulând 84,96% din totalul tranzacționat.

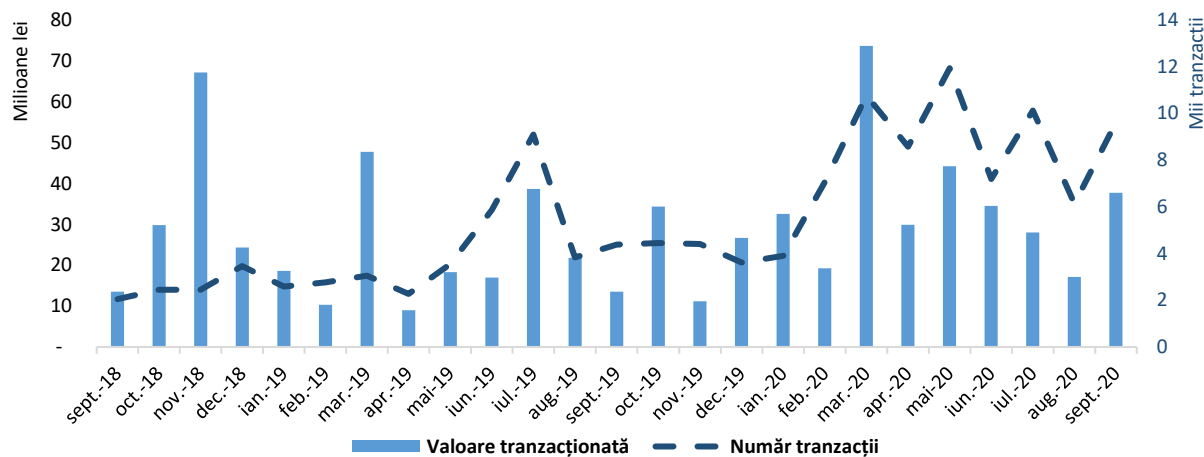
Tabel 16 Top emitenți după valoarea tranzacționată pe SMT (doar acțiuni), la 30 septembrie 2020

Simboluri	Valoare lei	% din valoare totală	Nr. tranzacții	% din nr. total de tranzacții
CBKN	36.360.589	16,62%	6.784	10,23%
NRF	28.941.377	13,22%	14.540	21,93%
BNET	23.108.430	10,56%	10.367	15,64%
LHA	19.821.845	9,06%	3.800	5,73%
DBK	19.242.310	8,79%	4.240	6,40%
HAI	10.135.436	4,63%	80	0,12%
MAM	8.460.000	3,87%	68	0,10%
DAI	5.684.731	2,60%	1.407	2,12%
HUNT	5.283.357	2,41%	2.567	3,87%
LIH	4.759.168	2,17%	2.988	4,51%
BMW	3.509.856	1,60%	538	0,81%
BAYN	3.334.812	1,52%	523	0,79%
ADS	2.469.485	1,13%	174	0,26%
PRSN	2.407.500	1,10%	1.147	1,73%
CTT	2.378.199	1,09%	325	0,49%
MACO	2.198.349	1,00%	1.380	2,08%
ASC	2.100.019	0,96%	1.781	2,69%
SCDM	2.067.774	0,94%	261	0,39%
UNIT	1.873.576	0,86%	838	1,26%
URUL	1.790.103	0,82%	2	0,00%
TOTAL cumulat	185.926.914	84,96%	53.810	81,18%
TOTAL tranzacționat	218.838.508	100,00%	66.288	100,00%

Sursa: ASF

În perioada septembrie 2018 – septembrie 2020 cel mai mare volum înregistrat lunar în cadrul SMT a fost în luna martie 2020, atunci când s-au derulat 10.763 tranzacții însumând 74 milioane lei. Valoarea medie tranzacționată în trimestrul III din 2020 s-a diminuat cu 19% comparativ cu cea din trimestrul III al anului 2019.

Grafic 20 Evoluția lunară a valorii și numărului tranzacțiilor derulate pe SMT

Sursa: ASF

3.2. Sisteme de decontare a titlurilor de valoare

În trimestrul al treilea al anului 2020, Depozitarul Central, instituție a pieței de capital din România reautorizată în decembrie 2019 în baza *Regulamentului (UE) 909/2014* și a regulamentelor delegate emise în aplicarea acestuia, a prestat următoarele servicii de bază reglementate la nivel european: înregistrarea inițială a titlurilor de valoare într-un sistem de înscriere în cont (serviciu notarial), deschiderea și administrarea conturilor de titluri de valoare la nivelul cel mai înalt (serviciu de administrare centralizată), gestionarea unui sistem de decontare a titlurilor de valoare (serviciu de decontare).

În trimestrul al treilea al anului 2020, numărul total al tranzacțiilor decontate pe bază netă a fost de 218.376, în creștere cu 42,53% față de aceeași perioadă a anului 2019. Numărul cumulativ de tranzacții decontate pe bază netă în primele trei trimestre ale anului 2020 a fost de 765.354 în creștere cu 66,29% față de aceeași perioadă a anului 2019 (460.244). Acesta include decontarea a 748.083 tranzacții încheiate în locurile de tranzacționare, decontarea a 17.268 tranzacții de alocare și a 3 operațiuni buy-in, ca tranzacții de management al riscului. Distribuția pe primele 9 luni ale anului 2020 a numărului de tranzacții decontate și a valorii corespunzătoare a acestora, cu includerea tranzacțiilor de pe piețele administrate de BVB și a celor de alocare decontate pe bază netă, în comparație cu aceeași perioadă a anului 2019, este prezentată în mai jos.:

Tabel 17 Distribuția numărului de tranzacții decontate și a valorii decontate nete

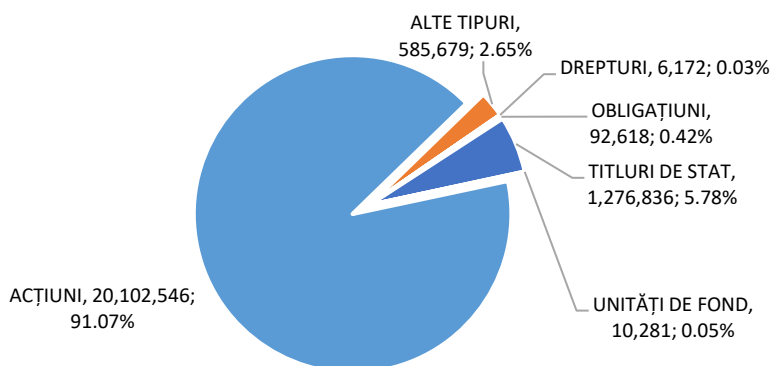
Trimestrul	Valoare decontare pe bază netă la 30 septembrie 2019		Valoare decontare pe bază netă la 30 septembrie 2020		Variație (%)	
	Nr. tranzacții decontate	Valoare decontată (mii lei)	Nr. tranzacții decontate	Valoare decontată (mii lei)	Nr. tranzacții decontate	Valoare decontată
Ianuarie	63.245	2.139.502	54.867	1.890.296	-13,25%	-11,65%
Februarie	55.715	2.394.553	71.467	1.770.245	28,27%	-26,07%
Martie	48.562	2.177.905	159.491	3.674.146	228,43%	68,70%
Aprilie	34.229	1.300.257	90.960	1.815.216	165,74%	39,60%
Mai	47.219	2.110.894	86.485	1.653.359	83,16%	-21,67%
Iunie	58.056	2.789.998	83.711	1.306.120	44,19%	-53,19%
Iulie	58.784	2.197.502	66.193	1.447.237	12,60%	-34,14%
August	49.351	1.831.722	66.420	3.001.468	34,59%	63,86%
Septembrie	45.083	1.678.211	85.763	5.516.046	90,23%	228,69%
TOTAL	460.244	18.620.544	765.354	22.074.132	66,29%	18,55%

Sursa: ASF

În ceea ce privește valoarea tranzacțiilor decontate pe bază netă, suma totală decontată în primele trei trimestre ale anului 2020, s-a ridicat la 22.074.132 mii lei, din care 12.025.626 mii lei pentru tranzacțiile încheiate pe piețele administrate de BVB, 10.810.030 mii lei pentru tranzacțiile de alocare, iar diferența operațiuni buy-in.

Structura tranzacțiilor decontate în primele 9 luni ale anului 2020, în funcție de tipul instrumentului financiar este:

Grafic 21 Valoarea decontării nete pe tipuri de instrumente financiare ian. – sept. 2020 (mii lei)

Valorile ridicate decontate în trimestrul al treilea se datorează creșterii numărului și valorii tranzacțiilor cu acțiuni și obligațiuni efectuate în locurile de tranzacționare și a tranzacțiilor de alocare.

Valoarea tranzacțiilor cu titluri de stat decontate a crescut cu 556% față de aceeași perioadă a anului 2019 (2.867 mii lei) datorită procesării ofertei publice primare de vânzare de titluri de stat pentru populație (FIDELIS) care a fost în perioada 15 iulie - 7 august 2020 și în urma căreia Ministerul Finanțelor Publice a atras suma de 1,22 miliarde lei și 168,4 milioane euro).

În primele trei trimestre ale anului 2020, numărul total al tranzacțiilor decontate pe bază brută a fost de 2.306, dintre care 6 tranzacții de tip Deal încheiate la BVB (luna septembrie – 533.319 mii lei) și 2.300 tranzacții încheiate în afara locurilor de tranzacționare, în valoare de 1.952.877 mii lei. Menționăm aici că tranzacțiile Deal se decontează pe bază netă sau pe bază brută conform instrucțiunilor transmise de participanții la sistemul de decontare.

În perioada analizată, au fost decontate pe bază brută, pe Platforma T2S, un număr total de 4.419 tranzacții în valoare totală de 196.837 mii euro, dintre care 4.344 tranzacții încheiate în locuri de tranzacționare, cu o valoare decontată de 189.187 mii euro, 73 tranzacții de alocare în valoare de 7.210 mii euro și 2 tranzacții în afara locurilor de tranzacționare cu o valoare decontată de 439 mii euro. Se remarcă o creștere a numărului de tranzacții în locurile de tranzacționare datorate ofertelor publice denominate în EUR.

În ceea ce privește activitatea transfrontalieră, în perioada analizată s-au efectuat 1.078 de operațiuni transfrontaliere având la baza principiul livrare contra plată (DvP), pentru instrumente financiare de tipul acțiunilor, obligațiunilor, produselor structurate și unităților de fond, valoarea totală a acestora fiind de 382.953 mii lei, în creștere cu 208,83% (124.001 mii lei) față valoarea decontată în anul 2019.

La sfârșitul celui de-al treilea trimestru al anului 2020, valoarea totală a deținerilor de instrumente financiare pentru care Depozitarul Central este depozitarul al emitentului, a fost de 113,37 mld. lei (23,26 mld. euro). Valoarea totală a deținerilor de instrumente financiare, structurată pe tipuri de instrumente financiare, se prezintă astfel:

Tabel 18 Valoarea totală a deținerilor de instrumente financiare

Nr. crt.	Tip instrument financiar	Număr emisiuni pentru care Depozitarul Central este depozitar emitent	Valoare emisiunilor la data de 30.09.2020 (lei)
1	Actiuni comune	360	104.090.750.202.59
2	Obligatiuni corporative	36	4.797.863.556.61
3	Obligatiuni municipale	37	2.189.865.675.86
4	Titluri de stat	3	2.100.658.851.84
5	Unitati de fond	5	112.248.071.77
6	Produce structurate	14	67.860.000.00
7	Unitati de fond ETF	1	10.817.060.00
8	Actiuni preferentiale	1	904.400.00
9	Drepturi de preferinta	10	0.00
10	Drepturi de alocare	3	0.00
	Total	470	113.370.967.818.68

Sursa: ASF

Au fost luate în calcul doar instrumentele financiare definite în *Directiva 2014/65/UE*, Anexa 1, Secțiunea C. Instrumentele financiare au fost evaluate la prețul de referință comunicat de BVB în data de 30.09.2020, mai puțin instrumentele financiare pentru care nu există preț de referință, care au fost evaluate la valoarea nominală. Unitățile de fond netranzactionabile au fost evaluate la valoarea unitară a activului net furnizată de emitent. Pentru evaluarea instrumentelor financiare a fost utilizat cursul de schimb RON/EUR 4.8738.

Tabel 19 Valoarea emisiunilor înregistrate la Depozitarul Central

Tip instrument financiar	Număr emisiuni înregistrate la 30.09.2020	Valoarea la data de 30.09.2020 (RON)	Valoarea la data de 30.09.2020 (EUR)
acțiuni	340	442.792.962	90.851.689
certIFICATE DE DEPOZIT	28	829.516	170.199
produse structurate	159	109.955.111	22.560.448
drepturi	1	4.437.59	911
obligațiuni	25	371.595.920	76.243.572
unități de fond	21	485.727	99.661
Total	574	925.663.674	189.926.479

Valoarea totală a emisiunilor înregistrate la Depozitarul Central a fost de 925,66 mil. lei (189,93 mil. euro).

4. INTERMEDIARI

Conform celor mai recente definiții legislative în vigoare, se va folosi termenul de "intermediari" în cadrul acestui capitol când se va face referire la Societățile de Servicii de Investiții Financiare (SSIF-uri)/instituții de credit sau firme de investiții care prestează servicii și activități de investiții.

La finele lunii septembrie 2020 pe piața BVB își desfășurau activitatea un număr total de 27 de intermediari, dintre care 16 Societăți de Servicii de Investiții Financiare (SSIF), 4 instituții de credit locale și 7 entități autorizate în alte state membre UE.

Tabel 20 Categoriile de intermediari pe piața reglementată administrată de BVB

Categorie	BVB-piața la vedere
Societăți de Servicii de Investiții Financiare (SSIF)	16
Instituții de credit locale	4
Firme de investiții din alte state membre UE	4
Instituții de credit din alte state membre UE	2
Sucursală a unei instituții de credit din alte state membre UE	1
TOTAL	27

Sursa: BVB, calcule ASF

În cadrul SMT au activat la finalul lunii septembrie 2020 un număr total de 20 de intermediari, din care 15 Societăți de Servicii de Investiții Financiare (SSIF), 4 instituții de credit locale și o firmă de investiții autorizată într-un alt stat membru UE.

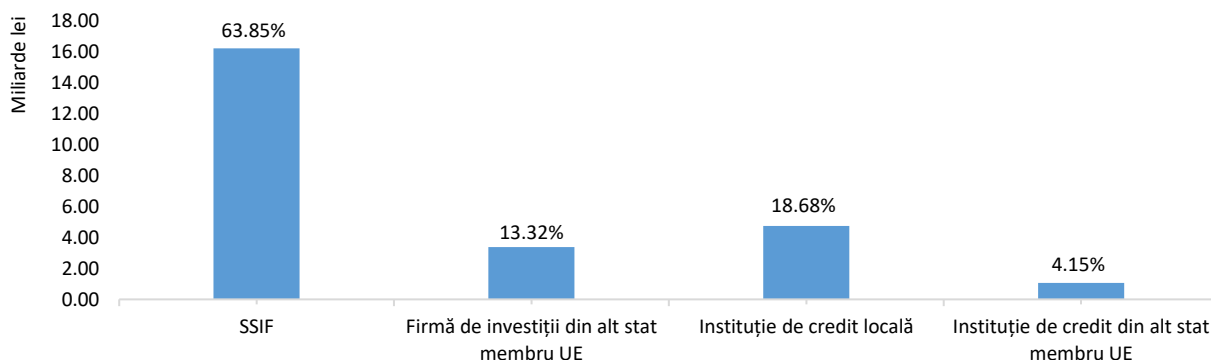
Tabel 21 Categoriile de intermediari pe sistemul multilateral de tranzacționare administrat de BVB

Categorie	SMT - BVB
Societăți de Servicii de Investiții Financiare (SSIF)	15
Instituții de credit locale	4
Firme de investiții din alte state membre UE	1
TOTAL	20

Sursa: BVB, calcule ASF

La finalul lunii septembrie 2020, cei mai activi intermediari pe BVB (piața reglementată și SMT) au fost SSIF-urile, valoarea intermediată de acestea fiind de aproximativ 16 miliarde lei. Intermediarii locali (SSIF și instituțiile de credit) au realizat aproximativ 83% din valoarea totală intermediată. Dintre intermediarii autorizați în alte state membre UE care au efectuat tranzacții pe piețele la vedere, cele mai active au fost firmele de investiții, acestea cumulând o cotă de piață de 13,32%.

Grafic 22 Valoarea intermediată pe piețe la vedere pe categorii de intermediari la 30 septembrie 2020

Sursa: BVB, calcule ASF

La finalul lunii septembrie 2020, SWISS CAPITAL SA s-a clasat pe primul loc în clasamentul participanților pe piețele reglementate, cu o valoare intermediată de 5.294.417.529 lei și o cotă de piață de 20,86%. BT Capital Partners ocupă următoarea poziție, aceasta deținând o pondere în totalul valorii intermediată de 18,44%.

Primele 10 societăți dețin aproximativ 91% din valoarea totală intermediată în trimestrul III 2020. Dintre acestea, 6 sunt Societăți de Servicii de Investiții Financiare (SSIF), două instituții de credit locale, o firmă de investiții autorizată într-un alt stat membru UE și o instituție de credit din alt stat membru UE.

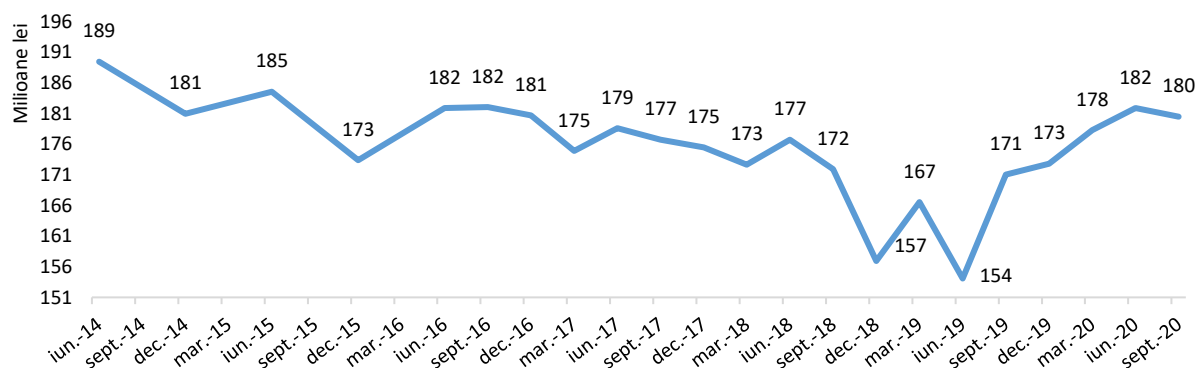
Tabel 22 Clasamentul primilor 10 intermediari pe piețele la vedere administrate de BVB la 30 septembrie 2020

Poziție (an)	Nume intermediar	Valoare intermediată (lei)	Pondere
1	SWISS CAPITAL S.A.	5.294.417.529	20,86%
2	BT CAPITAL PARTNERS	4.678.235.469	18,44%
3	WOOD & COMPANY FINANCIAL SERVICES, a.s. PRAGA	3.230.214.732	12,73%
4	BANCA COMERCIALA ROMANA	2.952.926.186	11,64%
5	TRADEVILLE	2.261.272.649	8,91%
6	BRD Groupe Societe Generale	1.787.743.112	7,04%
7	SSIF BRK FINANCIAL GROUP S.A.	898.837.922	3,54%
8	IFB FINWEST	722.473.106	2,85%
9	RAIFFEISEN CENTROBANK AG	662.895.663	2,61%
10	PRIME TRANSACTION	544.100.266	2,14%
Total top 10		23.033.116.633	90,77%
Total valoare intermediată la 30 septembrie 2020		25.376.351.696	100,00%

Sursa: BVB

Valoarea cumulată a fondurilor proprii ale SSIF-urilor a crescut față de luna decembrie 2019 cu aproximativ 4%, atingând nivelul de 180 milioane lei.

Grafic 23 Valoarea cumulată a fondurilor proprii ale SSIF

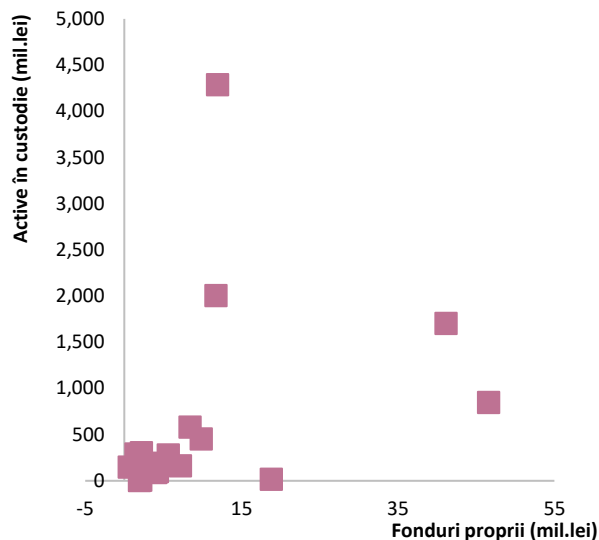

Sursa: ASF

La sfârșitul lunii septembrie 2020, SSIF-urile aveau în custodie o valoare cumulată a activelor de 11,50 miliarde de lei (aproximativ 2,42 miliarde de euro), reprezentând atât disponibilități ale clienților, cât și titluri financiare deținute de aceștia.

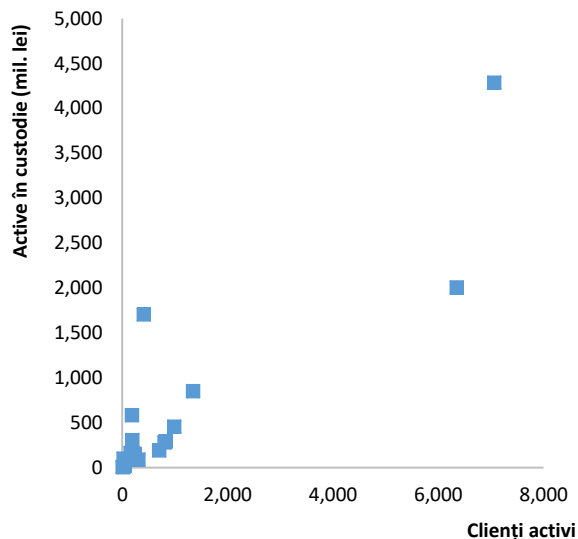
Numărul cumulativ al conturilor de clienți activi ai SSIF-urilor la finalul lunii septembrie 2020 a fost de 19.622 (un investitor poate avea simultan conturi deschise la mai mulți intermediari). Din graficele prezentate mai jos se observă că valoarea activelor în custodie este în general corelată cu numărul de conturi active.

Grafic 24 Valoarea activelor în custodie raportată la nivelul fondurilor proprii

Sursa: ASF

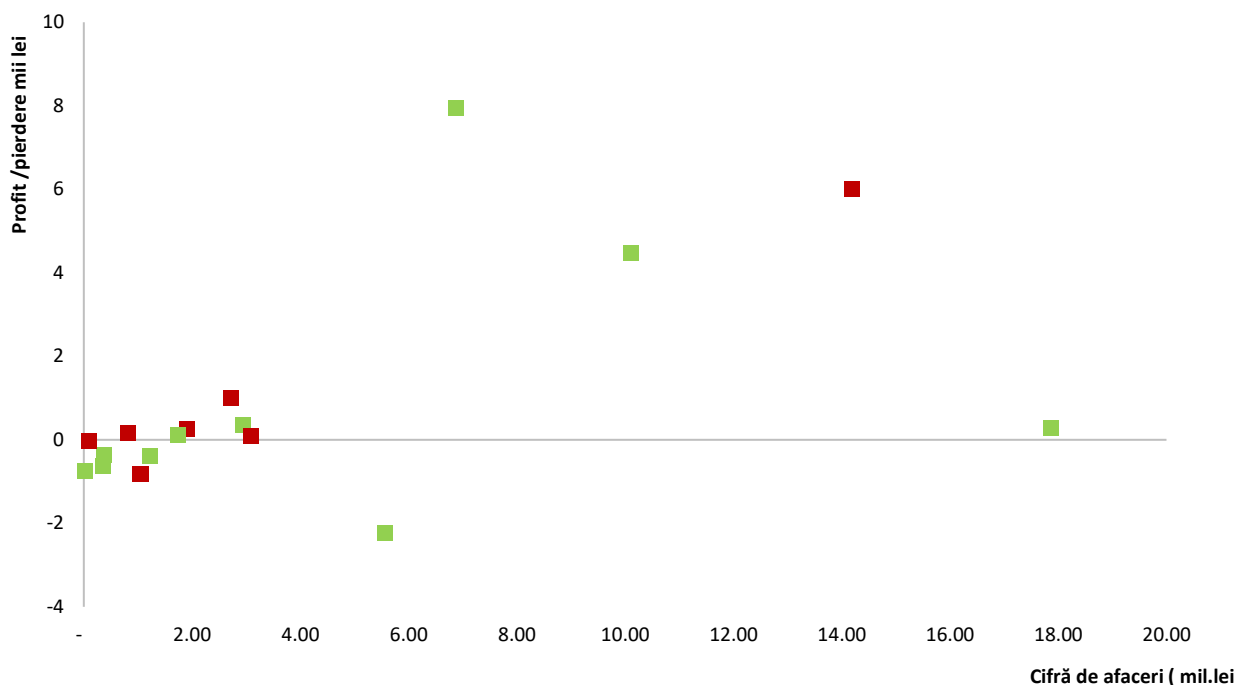
Grafic 25 Valoarea activelor în custodie raportată la numărul de conturi active

Sursa: ASF

Dintr-un total de 17 SSIF-uri, un număr de 10 SSIF-uri au obținut profit² în primele nouă luni ale anului 2020, valoarea cumulată a profiturilor acestora fiind de circa 20,69 milioane lei. Pierderea cumulată a celor 7 SSIF-uri care au avut rezultate negative a fost de aproximativ 5,19 milioane lei.

Grafic 26 Rezultatele financiare ale SSIF-urilor

Sursa: ASF

² Rezultatele prezentate sunt conform bilanțelor contabile preliminare aferente lunii septembrie 2020, rezultatele financiare auditate nefiind disponibile la data realizării raportului.

5. ORGANISMELE DE PLASAMENT COLECTIV

Valoarea totală a activelor organismelor de plasament colectiv (OPC) din România este de 39,49 miliarde lei la data de 30 septembrie 2020, în creștere cu circa 2% comparativ cu trimestrul anterior. La finalul trimestrului III 2020, în România își desfășurau activitatea un număr de 18 societăți de administrare a investițiilor (SAI), 83 fonduri deschise de investiții (FDI), 26 fonduri închise de investiții (FÎI), 5 societăți de investiții financiare (SIF), Fondul Proprietatea și 4 depozitari.

Entitățile ce își desfășurau activitatea la 30 septembrie 2020 sunt următoarele:

Tabel 23 Numărul de OPC-uri și SAI-uri

Categorie entitate	31.12.2019	30.09.2020
	Nr. entități	Nr. entități
Societăți de administrare a investițiilor	18	18
Fonduri deschise de investiții	82	83
Fonduri închise de investiții	26	26
Societăți de investiții financiare	5	5
Fondul Proprietatea	1	1
Depozitari	4	4

Sursa: ASF

Tabel 24 Depozitarii activelor OPC

Depozitar	Total active 30.09.2020 (lei)
BRD – Groupe Société Générale SA	26.339.078.991
Banca Comercială Română SA	6.066.570.692
Raiffeisen Bank SA	6.866.152.429
Unicredit Ţiriac Bank SA	218.548.971
TOTAL ACTIVE	39.490.351.084

Sursa: ASF

5.1. Societăți de administrare a investițiilor

Categoria dominantă din totalul societăților de administrare a investițiilor (SAI) continuă să fie grupurile bancare, controlând cea mai mare parte din totalul cumulat al activelor administrate de SAI. Conform datelor din tabelul de mai jos, primele cinci SAI-uri după volumul activelor sunt toate societăți afiliate sistemului bancar, iar activele administrate de acestea, la data de 30 septembrie 2020, însumau 18.489.131.732 lei, respectiv circa 92% din activul total aferent industriei fondurilor de investiții.

Tabel 25 Principalele societăți de administrare a investițiilor și activele administrate

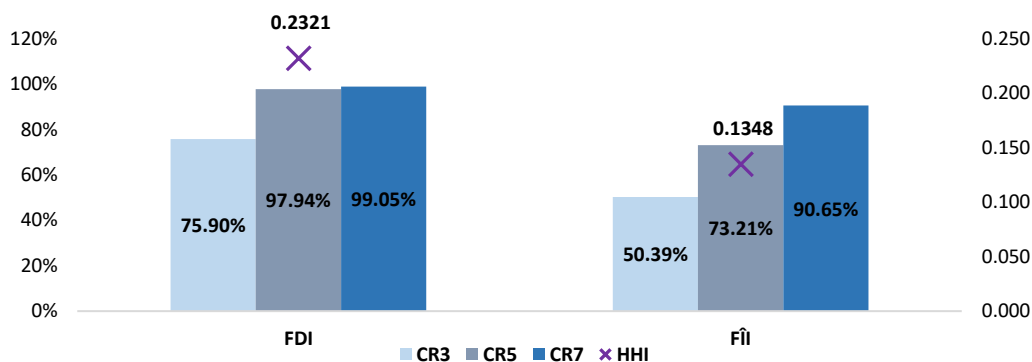
SAI	Activ total (lei) 31.12.2019	% din total active	Activ total (lei) 30.09.2020	% din total active
SAI ERSTE ASSET MANAGEMENT SA	6.569.979.908	27,24%	5.272.593.503	26,36%
SAI RAIFFEISEN ASSET MANAGEMENT SA	6.275.497.946	26,01%	4.867.893.697	24,34%
SAI BRD ASSET MANAGEMENT SA	4.806.909.077	19,93%	3.938.030.529	19,69%
SAI BT ASSET MANAGEMENT SA	4.143.670.604	17,18%	3.860.298.843	19,30%
SAI OTP ASSET MANAGEMENT SA	615.569.165	2,55%	550.315.160	2,75%
Total active gestionate de cele 5 SAI-uri	22.411.626.699	92,91%	18.489.131.732	92,44%
Total active celelalte SAI-uri	1.711.433.650	7,09%	1.512.101.439	7,56%
Total active administrate de SAI-urile locale³	24.123.060.350	100,00%	20.001.233.171	100,00%

Sursa: ASF

Gradul de concentrare pe piața serviciilor de depozitare a activelor fondurilor de investiții este ridicat, iar în cazul administratorilor fondurilor închise de investiții, gradul de concentrare este mediu. Pentru piața fondurilor deschise de investiții, analizată din perspectiva activelor administrate de SAI-uri, indicele Herfindahl-Hirschman are valoarea de 0,232, ceea ce arată un grad ridicat de concentrare. Acest lucru este confirmat și de indicatorii CR („concentration rate”).

³ Nu include activele SIF-urilor și ale Fondului Proprietatea.

Grafic 27 Gradul de concentrare pe piața fondurilor de investiții din România (după activul net la 30.09.2020)

Sursa: ASF

Conform obiectului de activitate, o societate de administrare a investițiilor poate administra fonduri deschise și închise de investiții, precum și conturi individuale de investiții. Pe ansamblul pieței, fondurile deschise de investiții sunt mai numeroase decât cele închise și cumulează active de valoare semnificativ mai ridicată.

5.1.1. Administrarea portofoliilor individuale

La finalul lunii septembrie 2020, un număr de 234 de conturi individuale de investiții erau administrate de 2 SAI-uri, valoarea totală a activelor fiind de 322.239.984 lei.

Tabel 26 Numărul conturilor individuale de investiții și activele administrate de SAI-uri la 30 septembrie 2020

SAI	31.12.2019		30.09.2020	
	Nr. conturi individuale	Active administrate (lei)	Nr. conturi individuale	Active administrate (lei)
TOTAL SAI	223	280.381.308	234	322.239.984

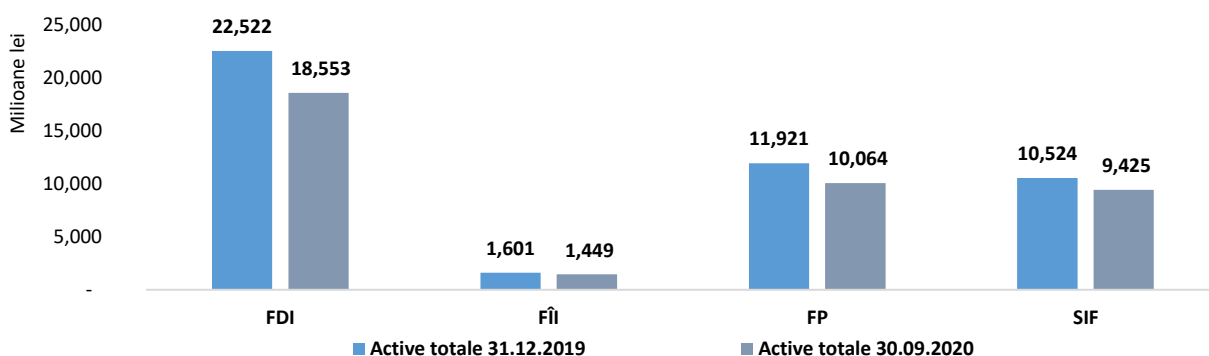
Sursa: ASF

5.1.2. Administrarea organismelor de plasament colectiv (OPC)

La finalul trimestrului III 2020, valoarea totală a activelor organismelor de plasament colectiv (OPC) din România este de 39,49 miliarde lei, în scădere cu aproximativ 15% față de anul 2019 și cu circa 2% comparativ cu semestrul I 2020.

O analiză pe categorii de organisme de plasament colectiv arată că, la finalul trimestrului III 2020, activele totale ale fondurilor deschise de investiții (FDI) s-au diminuat cu aproximativ 18% față de finele lunii decembrie 2019. Fondurile închise de investiții și societăți de investiții financiare au înregistrat o diminuare a activului total de circa 10% față de finalul anului 2019.

Grafic 28 Evoluția activelor totale pe categorii de OPC

Sursa: ASF

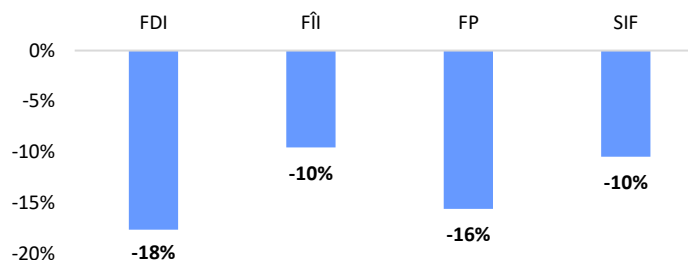
Valoarea activului total al Fondului Proprietatea a fost de aproximativ 10,64 miliarde lei la finalul lunii septembrie 2020 și înregistrează o scădere a activelor totale de aproximativ 16% față de sfârșitul anului 2019.

Tabel 27 Activele totale (milioane lei) pe categorii de OPC

Categorie fond	Active totale 31.12.2019	Active totale 30.09.2020
Fd. deschise	22.522	18.553
Fd. închise	1.601	1.449
SIF-uri	11.921	10.064
FP	10.524	9.425
TOTAL OPC	46.568	39.490

Sursa: ASF

Grafic 29 Modificarea (%) activelor totale pe categorii de OPC la 30.09.2020 față de 31.12.2019

Sursa: ASF

Activele cumulate ale FDI reprezentau, la finalul lunii septembrie 2020, o pondere de 47% în totalul activelor OPC locale, iar activele FÎ reprezentau circa 4%.

Tabel 28 Structura portofoliilor investiționale pe categorii de OPC și pe clase de active (lei)

Active totale - 30.09.2020	Fd. deschise	Fd. închise	SIF-uri	FP	TOTAL
Acțiuni	952.164.955	1.095.151.854	7.758.945.384	8.892.004.600	18.698.266.793
Obligațiuni	4.811.489.207	40.362.881	191.202.352	-	5.043.054.441
Titluri de stat	2.332.439.162	-	-	168.584.117	2.501.023.280
Depozite și disponibil	3.655.235.822	86.334.383	409.235.845	991.782.700	5.142.588.751
Titluri OPCVM/AOPC	954.720.199	148.873.596	1.017.609.905	-	2.121.203.700
Altele	5.846.641.187	77.819.923	48.334.024	11.418.986	5.984.214.120

Sursa: ASF

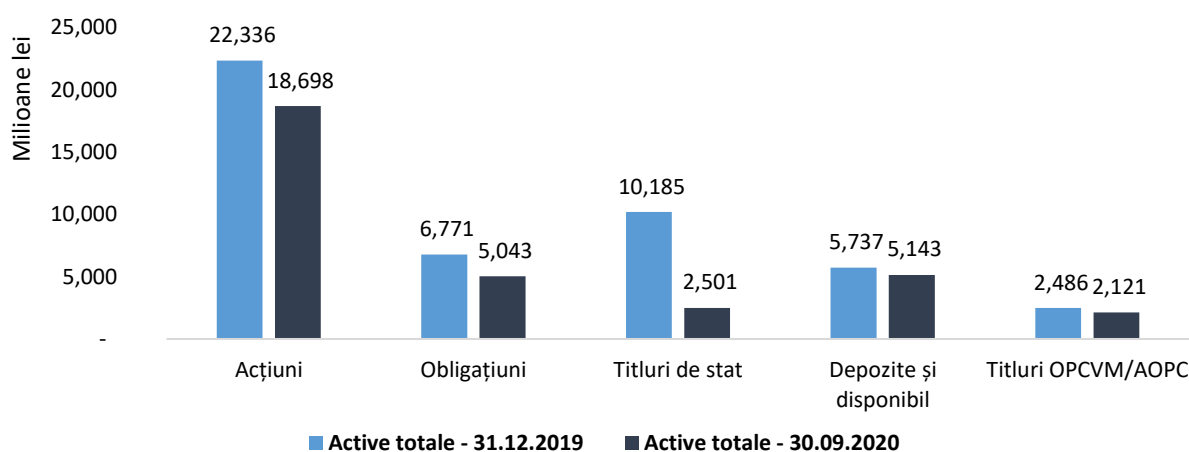
Din perspectiva structurii plasamentelor, FDI sunt orientate preponderent către instrumentele cu venit fix (titluri de stat și obligațiuni), în vreme ce FÎ, SIF-urile și FP au o orientare dominantă către plasamentele în acțiuni.

Pe ansamblul pieței, structura consolidată a investițiilor tuturor organismelor de plasament colectiv indică totuși o preferință pentru titlurile de capital a căror valoare totală este de circa 18,69 miliarde lei, consemnând o pondere de circa 47% din activul cumulat al OPC. Investițiile în instrumente financiare cu

venit fix la nivelul întregii piețe sunt în valoare de 12,68 miliarde lei, reprezentând aproximativ 32,13% din activul total al OPC.

La 30 septembrie 2020, față de finalul anului 2019, se constată o diminuare a investițiilor făcute în acțiuni (-16%), titluri de stat (-75%) și în titluri OPCVM/AOPC scăderea a fost de 15%, concomitent cu o reducere a depozitelor și disponibilităților (-10%) și a obligațiunilor cu circa 26%.

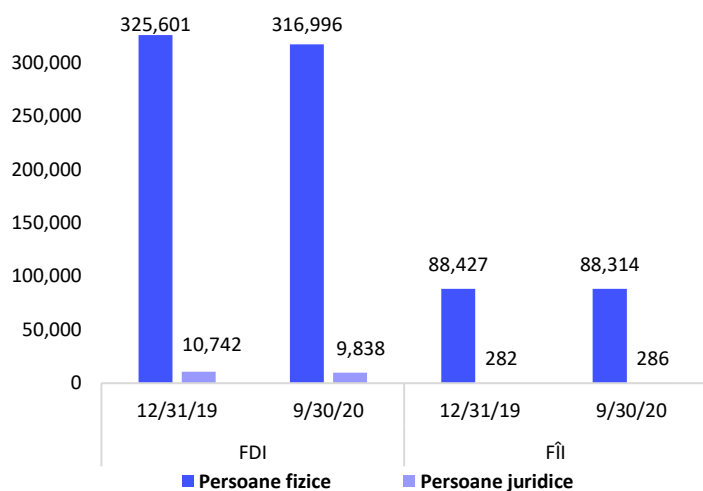
Grafic 30 Evoluția alocării strategice a portofoliilor OPC

Sursa: ASF

În ceea ce privește structura pe categorii de investitori, ca număr și valoare cumulată a deținerilor, piața organismelor de plasament colectiv este dominată de către investitorii persoane fizice.

Grafic 31 Structura plasamentelor în FDI și FÎl pe tipuri de investitori

Sursa: ASF

Această structură pe tipuri de investitori este o particularitate a fondurilor de investiții, întâlnită pe majoritatea piețelor europene, unde se observă o preferință a investitorilor de retail față de fondurile deschise de investiții în contextul lichidității în general mai ridicate a acestora (răscumpărări ce pot fi efectuate într-un termen mai redus) ceea ce le situează ca alternative de plasament în raport cu depozitele bancare (desigur ținând seama de diferențele privind riscul și randamentul așteptat).

Trebuie menționat că această statistică este influențată de faptul că un investitor poate avea simultan participații la mai multe fonduri, administrate de societăți diferite, ca atare putând fi „numărat” de mai multe ori. Numărul investitorilor în fondurile închise de investiții este mult mai scăzut decât cel al investitorilor în FDI. Preferința investitorilor pentru un anumit tip de strategie investițională și orientarea

către fonduri închise sau deschise sunt justificate în principal de apetitul la risc al acestora. La finalul trimestrului III 2020, numărul investitorilor în FII se situa la 88.600 investitori. Dintre aceștia, cei mai mulți (88.314 persoane) sunt investitori persoane fizice.

5.2. Fonduri deschise de investiții (FDI)

La sfârșitul lunii septembrie 2020, își desfășurau activitatea 83 de fonduri deschise de investiții, structurate pe cinci categorii: fonduri de acțiuni (25), fonduri de obligațiuni (31), fonduri diversificate (16) și fonduri mixte (11: combinație acțiuni-obligațiuni). Având în vedere numărul ridicat de fonduri de obligațiuni și valoarea activelor nete ale acestora, se constată menținerea preferinței investitorilor și în trimestrul III 2020 pentru strategii investiționale orientate către instrumente cu venit fix.

Tabel 29 Evoluția numărului de FDI, pe categorii

FDI în funcție de politica investițională*	31.12.2019	30.09.2020
Fonduri de acțiuni	25	25
Fonduri diversificate	16	16
Fonduri de obligațiuni	30	31
Fonduri mixte	11	11
TOTAL	82	83

* conform noii clasificări

Fondurile de obligațiuni dețin ca număr cea mai mare pondere în categoria acestui segment de piață. Fondurile de acțiuni și cele diversificate sunt, de asemenea, bine reprezentate, ceea ce arată că interesul investitorilor pentru aceste două clase de active (obligațiuni și acțiuni) este semnificativ.

Sursa: ASF

În țările cu economie dezvoltată, fondurile monetare sunt utilizate cu predilecție de companii pentru gestionarea disponibilităților pe termen scurt, fiind adesea considerate mai sigure și mai lichide decât depozitele bancare.

Tabel 30 Distribuția investitorilor pe categorii de FDI

Categorii de fonduri	31.12.2019			30.09.2020		
	Pers. fizice	Pers. juridice	TOTAL	Pers. fizice	Pers. juridice	TOTAL
Fonduri de acțiuni	14.939	258	15.197	16.182	286	16.468
Fonduri diversificate	34.651	507	35.158	31.918	457	32.375
Fonduri de obligațiuni	231.197	9.714	240.911	223.797	8.832	232.629
Fonduri mixte	44.814	263	45.077	45.099	263	45.362
TOTAL	325.601	10.742	336.343	316.996	9.838	326.834

La finele lunii septembrie 2020 numărul investitorilor în fonduri deschise s-a diminuat față de sfârșitul anului 2019 cu 9.509 de investitori.

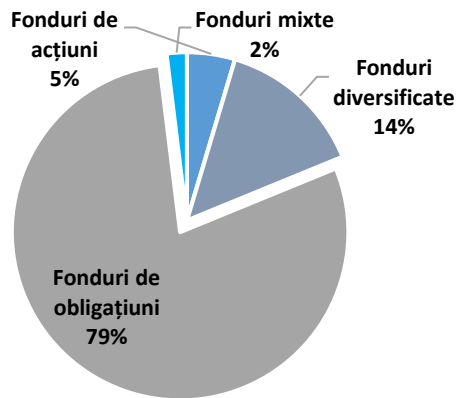
Tabel 31 Structura activelor nete pe categorii de FDI

FDI în funcție de politica investițională	Activ net 31.12.2019 (lei)	Activ net 30.09.2020 (lei)
Fonduri de acțiuni	881.052.086	855.779.459
Fonduri diversificate	3.212.103.191	2.630.276.883
Fonduri de obligațiuni	17.972.448.926	14.682.068.877
Fonduri mixte	433.418.300	360.860.109
TOTAL	22.499.022.503	18.528.985.328

Sursa: ASF

Cea mai ridicată pondere în activul net cumulat al FDI este deținută de fondurile de obligațiuni, circa 79%. Fondurile diversificate ocupă locul al doilea din punct de vedere al cotei de piață, deținând o pondere de aproximativ 14% în activele nete cumulate ale FDI.

Grafic 32 Cota de piață a FDI în funcție de politica investițională și de activul net (30.09.2020)

Sursa: ASF

În ceea ce privește structura portofoliilor FDI, aceasta este orientată cu precădere spre instrumentele financiare cu venit fix. Dintre acestea, cea mai semnificativă pondere în activul total al fondurilor deschise o dețin obligațiunile corporative cotate (24,37%), fiind urmate de depozitele bancare ce dețin în continuare o pondere ridicată în activul total (18%). Se constată o reducere a investițiilor în titluri de stat, iar la finalul lunii septembrie 2020 se înregistrează o pondere de 12,57%.

Tabel 32 Evoluția alocării strategice a activelor FDI

Elemente de portofoliu FDI	31.12.2019	% din AT	30.09.2020	% din AT
Acțiuni cotate	1.059.901.362	4,71%	947.277.973	5,11%
Acțiuni necotate	344.020	0,00%	1.557.252	0,01%
Acțiuni tranzacționate în afara piețelor reglementate	-	0,00%	3.329.730	0,02%
Obligațiuni corporative cotate	5.927.113.722	26,32%	4.520.700.533	24,37%
Obligațiuni corporative necotate	26.528.446	0,12%	19.355.198	0,10%
Obligațiuni municipale cotate	537.694.596	2,39%	271.426.894	1,46%
Obligațiuni municipale necotate	29.935	0,00%	6.582	0,00%
Conturi curente și numerar	403.968.881	1,79%	406.976.786	2,19%
Depozite bancare	4.461.201.718	19,81%	3.248.259.036	17,51%
Titluri de stat >1an	10.023.176.110	44,50%	1.349.794.233	7,28%
Titluri de stat <1an	24.235.270	0,11%	982.644.929	5,30%
Titluri OPCVM / AOPC cotate	135.924.643	0,60%	123.123.832	0,66%
Titluri OPCVM / AOPC necotate	986.580.934	4,38%	831.596.367	4,48%
Instrumente financiare derivate	15.248.995	0,07%	1.934.373	0,01%
Produse structurate	666.234	0,00%	642.814	0,00%
Dividende și alte drepturi de încasat	15.871.721	0,07%	184.035	0,00%
Alte active	- 1.096.667.819	-4,87%	5.843.879.966	31,50%
Total activ (lei)	22.521.818.768	100,00%	18.552.690.534	100,00%

Sursa: ASF

5.3. Fonduri închise de investiții (FÎ)

Tabel 33 Evoluția numărului de FÎ, pe categorii

FÎ în funcție de politica investițională*	31.12.2019	30.09.2020
Fonduri de acțiuni	5	8
Fonduri diversificate	12	12
Fonduri de obligațiuni	2	2
Fonduri mixte	4	4
TOTAL	26	26

* noua clasificare

Sursa: ASF

Numărul fondurilor închise de investiții a fost de 26 la data de 30 septembrie 2020. Din punct de vedere al numărului de fonduri, pe primul loc se situează fondurile diversificate (12).

Numărul total al participanților la fondurile închise de investiții (persoane fizice și persoane juridice) era 88.600 de investitori la sfârșitul lunii septembrie 2020, fiind mult mai

reduc față de cel al participanților la FDI (326.834), ca urmare a faptului că structura portofoliilor FÎ include și instrumente mai puțin lichide ce implică un grad mai mare de risc, deci se adresează investitorilor avizați și presupun posibilități mai restrânse de lichidare a participațiilor. Totodată, reglementarea și supravegherea fondurilor deschise sunt mult mai stricte, ceea ce conferă investitorilor mai multă încredere. O parte dintre fondurile închise sunt, însă listate la Bursa de Valori București, similar fondurilor deschise de tip ETF, ceea ce echilibrează lichiditatea mai redusă specifică fondurilor închise.

Tabel 34 Distribuția investitorilor pe categorii de FÎ

Categoriile de fonduri	31.12.2019			30.09.2020		
	Persoane fizice	Persoane juridice	TOTAL	Persoane fizice	Persoane juridice	TOTAL
Fonduri de acțiuni	88.366	227	88.593	88.259	230	88.489
Fonduri diversificate	30	42	72	28	42	70
Fonduri de obligațiuni	20	2	22	17	2	19
Fonduri mixte	11	11	22	10	12	22
TOTAL	88.427	282	88.709	88.314	286	88.600

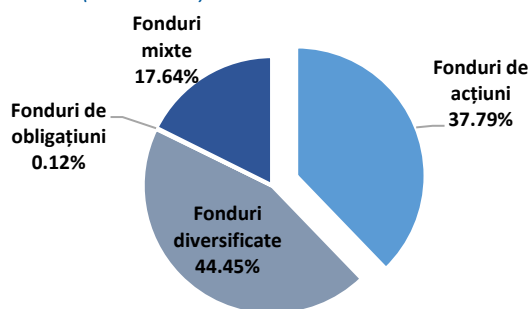
Sursa: ASF

Tabel 35 Structura activelor nete pe categorii de FÎ

FÎ în funcție de politica investițională	Activ net 31.12.2019 (lei)	Activ net 30.09.2020 (lei)
Fonduri de acțiuni	544.859.562	546.271.442
Fonduri diversificate	738.604.107	642.484.019
Fonduri de obligațiuni	1.647.142	1.674.543
Fonduri mixte	311.885.095	254.979.993
TOTAL	1.596.995.906	1.445.409.998

Sursa: ASF

Grafic 33 Cota de piață a FÎ în funcție de politica investițională și de activul net (30.09.2020)

Sursa: ASF

Dintre categoriile de fonduri închise de investiții, fondurile diversificate sunt cele mai bine reprezentate din punct de vedere al valorii activului net (dețin o pondere de peste 44% în activul net cumulat al FÎ), ceea ce arată că interesul investitorilor în fonduri închise pentru această clasă de active este semnificativ. Din punct de vedere al cotei de piață, fondurile diversificate sunt urmate de cele de acțiuni (38% din activul net). Astfel, la finalul trimestrului III 2020, circa 82% din totalul activelor nete administrate de FÎ sunt coordonate de

fondurile de acțiuni și de cele diversificate. Activul net al fondului închis de obligațiuni, în valoare de 1,67 milioane lei, reprezenta doar 0,12% din activul net cumulat al FÎ.

Din perspectiva structurii plasamentelor FÎ, se constată că acestea sunt orientate cu precădere spre investițiile în acțiuni, ce dețin o pondere de aproximativ 76% din activul total al FÎ, dintre care circa 71% din activul total reprezintă plasamente în acțiuni cotate. De asemenea, se menține preferința mult mai redusă pentru strategiile investiționale orientate către instrumentele cu venit fix. Astfel, investițiile în obligațiuni dețin o pondere de aproximativ 3% din activul total, fiind semnificativ mai scăzută comparativ cu ponderea plasamentelor în acțiuni ale FDI.

Tabel 36 Evoluția alocării strategice a activelor FÎ

Elemente de portofoliu FÎ	31.12.2019	% din AT	30.09.2020	% din AT
Acțiuni cotate	1.129.660.308	70,55%	1.024.002.108	70,69%
Acțiuni necotate	66.908.538	4,18%	71.149.745	4,91%
Acțiuni tranzacționate în afara piețelor reglementate	-	0,00%	-	0,00%
Obligațiuni corporative cotate	25.542.246	1,60%	20.468.538	1,41%
Obligațiuni corporative necotate	28.295.698	1,77%	19.860.035	1,37%
Obligațiuni municipale cotate	38.572	0,00%	34.309	0,00%
Obligațiuni municipale necotate	-	0,00%	-	0,00%
Conturi curente și numerar	19.715.438	1,23%	12.617.152	0,87%
Depozite bancare	89.423.888	5,58%	73.717.231	5,09%
Titluri de stat >1an	-	0,00%	-	0,00%
Titluri OPCVM / AOPC cotate	1.711.748	0,11%	692.956	0,05%
Titluri OPCVM/AOPC necotate	166.806.120	10,42%	148.180.640	10,23%
Instrumente financiare derivate	-23.773	0,00%	415.775	0,03%
Produse structurate	61.154.575	3,82%	52.114.107	3,60%
Dividende și alte drepturi de încasat	14.267	0,00%	51.971	0,00%
Alte active	11.950.125	0,75%	25.238.070	1,74%
Total activ (lei)	1.601.197.752	100,00%	1.448.542.637	100,00%

Sursa: ASF

5.4. Societățile de investiții financiare (SIF)

Potrivit rapoartelor societăților de investiții financiare la trimestrul III 2020, activele nete cele mai ridicate ca valoare aparțin SIF Banat-Crișana (SIF1), urmat de SIF Oltenia (SIF5) și SIF Moldova (SIF2).

Tabel 37 Evoluția sintetică a celor cinci societăți de investiții financiare

Data	Indicatori	SIF1 Banat-Crișana	SIF2 Moldova	SIF 3 Transilvania	SIF4 Muntenia	SIF5 Oltenia
31.12.2019	VUAN (lei)	5,2946	2,2397	0,5818	1,9712	4,0311
	Preț de piață	2,7300	1,6100	0,3920	0,844	2,5600
	Discount (%)	48,44%	28,12%	32,62%	57,18%	36,49%
	Activ Net (lei)	2.724.317.526	2.195.271.025	1.258.169.565	1.546.730.323	2.338.715.162
	Nr. acțiuni emise	514.542.363	980.157.563	2.162.443.797	784.645.201	580.165.714
30.09.2020	VUAN (lei)	5,1007	1,94	0,4967	1,9862	3,6609
	Preț de piață	2,0700	1,28	0,3930	0,738	1,9500
	Discount (%)	59,41%	34,02%	20,87%	62,84%	46,73%
	Activ Net (lei)	2.624.536.099	1.909.828.534	1.074.057.465	1.487.511.205	1.911.554.899
	Nr. acțiuni emise	517.460.724	989.479.176	2.162.443.797	784.645.201	580.165.714

Sursa: ASF, BVB, Rapoarte SIF

La finele trimestrului III 2020 comparativ cu sfârșitul anului 2019, activele nete cumulate ale SIF-urilor au înregistrat o scădere de aproximativ 10%, iar societatea de investiție financiară care a avut cea mai mare depreciere a activului net este SIF Oltenia (SIF5), de circa 18%.

Tabel 38 Structura cumulată a portofoliilor totale ale SIF-urilor la 30.09.2020, respectiv 31.12.2019

Elemente de portofoliu SIF-uri	31.12.2019	% din AT	30.09.2020	% din AT
Acțiuni cotate	7.803.141.304	74,15%	6,958,586,711	73.83%
Acțiuni necotate	863.063.786	8,20%	800,358,673	8.49%
Acțiuni tranzacționate în afara piețelor reglementate	0	0,00%	0	0.00%
Obligațiuni corporative cotate	131.241.194	1,25%	47,435,304	0.50%
Obligațiuni corporative necotate	94.384.135	0,90%	143,693,185	1.52%
Obligațiuni municipale cotate	82.867	0,00%	73,864	0.00%
Conturi curente și numerar	56.238.527	0,53%	176,204,872	1.87%
Depozite bancare	335.746.693	3,19%	233,030,973	2.47%
Titluri de stat >1an	0	0,00%	0	0.00%
Titluri OPCVM/AOPC cotate	557.180.041	5,29%	159,458,540	1.69%
Titluri OPCVM/AOPC necotate	638.225.941	6,06%	858,151,365	9.10%
Dividende și alte drepturi de încasat	2.699.889	0,03%	44,989	0.00%
Alte active	41.734.379	0,40%	48,289,035	0.51%
Total activ (lei)	10.523.738.755	100%	9,425,327,510	100.00%

Sursa: ASF

La sfârșitul lunii septembrie 2020, investițiile în acțiuni dețin cea mai ridicată pondere în activul total cumulată al SIF-urilor (aproximativ 82%).

5.5. Fondul Proprietatea SA

Valoarea totală a activelor nete administrate de Fondul Proprietatea era de 9,91 miliarde lei, la finalul lunii septembrie 2020, în scădere cu aproximativ 17% față de luna decembrie 2019. Activele FP erau concentrate preponderent în România.

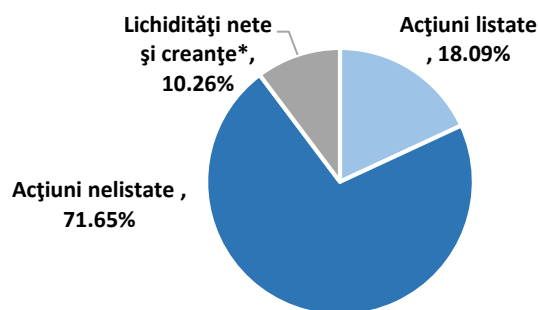
Tabel 39 Evoluția sintetică a Fondului Proprietatea

Elemente de portofoliu	31.12.2019	30.09.2020
Număr de acțiuni emise	7.613.970.697	7.210.158.254
Activ Net (lei)	11.871.445.440	9.909.192.128
VUAN	1,7339	1,5881
Preț de închidere (lei)	1,2100	1,2950
Discount (%)	30,22%	18,46%

Sursa: Fondul Proprietatea

Cea mai ridicată pondere de active din structura portofoliului FP se regăsește în acțiuni nelistate și anume aproximativ 72% din valoarea activului net.

Grafic 34 Tipuri de active din portofoliul Fondului Proprietatea la data de 30.09.2020 (% din VAN)

Sursa: Fondul Proprietatea

Lichidități nete și creanțe includ depozite bancare, conturi bancare curente, titluri de stat pe termen scurt, creanțe privind dividendele, precum și alte creanțe și active din care se scade valoarea datoriilor (inclusiv valoarea datoriilor către acționari în legătură cu returnările de capital și distribuția de dividende) și a provizioanelor.

Dintre societățile listate, cea mai mare pondere din activul net al fondului o deține societatea OMV Petrom (13,4%), iar din categoria societăților nelistate, cea mai mare pondere este deținută de Hidroelectrică (47,51%), urmată de CN Aeroporturi București SA, Engie România și Societatea Națională Nuclearelectrică SA.

Tabel 40 Top 5 dețineri Fondul Proprietatea la data de 30.09.2020

Denumire societate	% din VAN la 30.09.2020
Hidroelectrică SA	47,51%
OMV Petrom SA	13,40%
CN Aeroporturi București SA	7,43%
Engie România SA	4,30%
Societatea Națională Nuclearelectrică SA	2,83%
TOTAL	75,47%

Sursa: Fondul Proprietatea

Tabel 41 Evoluția alocării strategice a activelor Fondului Proprietatea

Elemente de portofoliu FP	31.12.2019	% din AT	30.09.2020	% din AT
Acțiuni cotate	3.048.887.242	25,58%	1.792.212.521	17,81%
Acțiuni necotate	8.364.189.592	70,16%	7.099.792.079	70,55%
Conturi curente și numerar	31.883.167	0,27%	35.974.169	0,36%
Depozite bancare	338.381.995	2,84%	955.808.531	9,50%
Titluri de stat >1an	137.303.498	1,15%	-	0,00%
Titluri de stat <1an	-	0,00%	168.584.117	1,68%
Alte active	674.802	0,01%	11.418.986	0,11%
Total Activ (LEI)	11.921.320.295	100%	10.063.790.402	100,00%

Sursa: ASF

La finalul lunii septembrie 2020, ponderea investițiilor în acțiuni cotate (17,81%) s-a diminuat față de finalul anului 2019. Se remarcă o creștere a depozitelor bancare (9,50%), care la sfârșitul lui 2019 deținea o pondere de circa 2,84% în activul total.

Tabel 42 Structura acționariatului Fondului Proprietatea - la data de 30.09.2020

Acționari instituționali români	31,11%
The Bank of New York Mellon***	22,59%
Persoane fizice române	17,92%
Acționari instituționali străini	11,56%
Persoane fizice nerezidente	2,97%
Ministerul Finanțelor Publice*	0,09%
Acțiuni proprii**	13,76%
TOTAL	100,00%

Număr total de acționari la data de 30.09.2020 – 7.318

Sursa: Fondul Proprietatea

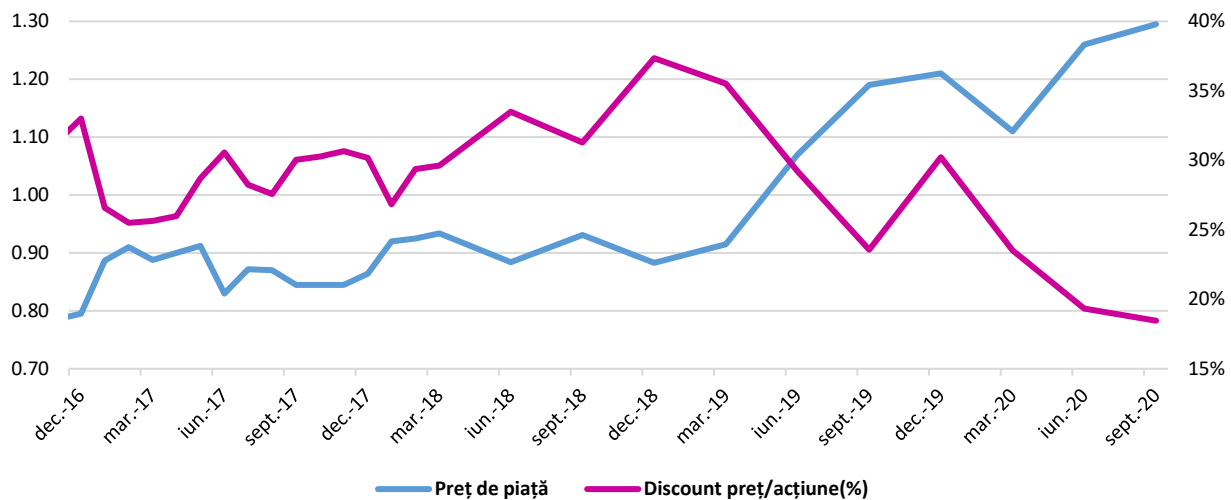
* Numărul total de acțiuni deținute de către Ministerul Finanțelor Publice este de 370.456.198 acțiuni din care 6.643.848 acțiuni plătite și 363.812.350 acțiuni neplătite.

**997.389.032 acțiuni proprii din care 593.576.589 acțiuni proprii achiziționate de Fond în cadrul celui de-al unsprezecelea program de răscumpărare și 403.812.443 acțiuni proprii achiziționate de Fond în cadrul celui de-al zecelea program de răscumpărare. În data de 30 septembrie 2020, Registrul Comerțului a înregistrat reducerea capitalului social subscris de la 3.959.264.762,44 RON la 3.749.282.292,08 RON, prin anularea celor 403.812.443 acțiuni proprii achiziționate de Fond în cadrul celui de-al zecelea program de răscumpărare. Această anulare a fost înregistrată de către Depozitarul Central după data de 30 septembrie 2020.

***Include 4.678.050 acțiuni, echivalentul celor 93.561 certificate de depozit globale ale Fondului Proprietatea.

La sfârșitul trimestrului III 2020, numărul total al acționarilor s-a majorat cu 462 acționari față de finalul anului 2019 (6.856 acționari).

Grafic 35 Evoluția prețului de referință pentru acțiunile Fondului Proprietatea

Sursa: Fondul Proprietatea

Listă tabele

Tabel 1 Evoluția PIB (%) și a prognozei PIB (%) în perioada 2019 - 2021	6
Tabel 2 Rata anuală a inflației (măsurată ca indicele armonizat al prețurilor de consum)	8
Tabel 3 Randamentele burselor de acțiuni.....	12
Tabel 4 Activele nete ale OPCVM (milioane EUR) în funcție de țările de domiciliu.....	17
Tabel 5 Vânzările nete ale OPCVM (milioane EUR) în funcție de categoria de fonduri și țările de domiciliu în trimestrul III 2020.....	17
Tabel 6 Activele nete ale fondurilor de investiții alternative (milioane EUR) în funcție de țările de domiciliu	18
Tabel 7 Vânzările nete ale fondurilor de investiții alternative (milioane EUR) în trimestrul III 2020 în funcție de categoria de fonduri și țările de domiciliu	19
Tabel 8 Oferte publice de vânzare primare în perioada 01.01.2020-30.09.2020 (conform documentelor aprobate de ASF).....	20
Tabel 9 Oferte publice în perioada 01.01.2020 – 30.09.2020 (conform documentelor aprobate de ASF)	21
Tabel 10 Numărul de Certificate de Înregistrare a Valorilor Mobiliare pe tipuri de operațiuni, emise în perioada 01.01.2020 – 30.09.2020.....	21
Tabel 11 Evoluția indicilor Bursei de Valori București la 30.09.2020.....	22
Tabel 12 Structura tranzacțiilor derulate la BVB (Piața BVB și SMT), după valoarea corespunzătoare fiecărui tip de instrument.....	23
Tabel 13 Top 20 emitenți după valoarea tranzacționată la 30 septembrie 2020 pe piața principală (doar acțiuni)	25
Tabel 14 Variația numărului de instrumente disponibile la tranzacționare pe SMT în funcție de segmentul de piață	27
Tabel 15 Evoluția trimestrială a tranzacțiilor derulate pe SMT 2017-T3 2020.....	28
Tabel 16 Top emitenți după valoarea tranzacționată pe SMT (doar acțiuni), la 30 septembrie 2020.....	29
Tabel 17 Distribuția numărului de tranzacții decontate și a valorii decontate nete	30
Tabel 18 Valoarea totală a deținerilor de instrumente financiare.....	32
Tabel 19 Valoarea emisiunilor înregistrate la Depozitarul Central	32
Tabel 20 Categoriile de intermediari pe piața reglementată administrată de BVB	33
Tabel 21 Categoriile de intermediari pe sistemul multilateral de tranzacționare administrat de BVB	33
Tabel 22 Clasamentul primilor 10 intermediari pe piețele la vedere administrate de BVB la 30 septembrie 2020	34
Tabel 23 Numărul de OPC-uri și SAI-uri.....	36
Tabel 24 Depozitarii activelor OPC.....	36
Tabel 25 Principalele societăți de administrare a investițiilor și activele administrate.....	36
Tabel 26 Numărul conturilor individuale de investiții și activele administrate de SAI-uri la 30 septembrie 2020.....	37
Tabel 27 Activele totale (milioane lei) pe categorii de OPC.....	38
Tabel 28 Structura portofoliilor investiționale pe categorii de OPC și pe clase de active (lei).....	38
Tabel 29 Evoluția numărului de FDI, pe categorii	40
Tabel 30 Distribuția investitorilor pe categorii de FDI.....	40
Tabel 31 Structura activelor nete pe categorii de FDI	40
Tabel 32 Evoluția alocării strategice a activelor FDI	41
Tabel 33 Evoluția numărului de FÎ, pe categorii.....	42
Tabel 34 Distribuția investitorilor pe categorii de FÎ	42
Tabel 35 Structura activelor nete pe categorii de FÎ	42
Tabel 36 Evoluția alocării strategice a activelor FÎ.....	43
Tabel 37 Evoluția sintetică a celor cinci societăți de investiții financiare.....	43
Tabel 38 Structura cumulată a portofoliilor totale ale SIF-urilor la 30.09.2020, respectiv 31.12.2019.....	44
Tabel 39 Evoluția sintetică a Fondului Proprietatea	44
Tabel 40 Top 5 dețineri Fondul Proprietatea la data de 30.09.2020.....	45
Tabel 41 Evoluția alocării strategice a activelor Fondului Proprietatea.....	45
Tabel 42 Structura acționariatului Fondului Proprietatea - la data de 30.09.2020	45

Listă grafice

Grafic 1 Rata șomajului (ajustată sezonier, %) în luna noiembrie 2020 față de ianuarie 2020	7
Grafic 2 Actiunile cumpărate de BCE și rata de refinanțare	9
Grafic 3 Indicatorul CISS pentru riscul sistemic.....	10
Grafic 4 Indicele sentimentului economic în UE(2019=100).....	10
Grafic 5 PIB european comparativ cu sentimentul de încredere în consum.....	11
Grafic 6 Evoluția indicilor globali pentru piețele de acțiuni, obligațiuni și mărfuri (2018 = 100)	12
Grafic 7 Contagiunea în randamente	13
Grafic 8 Influența burselor externe asupra randamentelor pieței de acțiuni domestice (descompunerea istorică a șocurilor primite - model VAR)	14
Grafic 9 Indicele BET: fluctuații în jurul nivelului de echilibru.....	15
Grafic 10 Evoluția randamentelor obligațiunilor suverane cu maturitatea de 10 ani	15
Grafic 11 Evoluția ratei interbancare (România)	16
Grafic 12 Actiunile nete (miliarde EUR) ale organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare din Europa la	17
Grafic 13 Actiunile nete (miliarde EUR) ale fondurilor de investiții alternative din Europa la 30 septembrie 2020	18
Grafic 14 Evoluția indicilor BVB în perioada 01.01.2020 - 30.09.2020 (31.12.2019 = 100%).....	23
Grafic 15 Structura trimestrială a tranzacțiilor derulate pe piața BVB în perioada ian. 2018 - sept. 2020	24
Grafic 16 Evoluția lunară a valorii și numărului tranzacțiilor cu titluri de capital, derulate pe secțiunea BVB	24
Grafic 17 Evoluția capitalizării BVB (acțiuni)	25
Grafic 18 Evoluția lunară a valorii și numărului tranzacțiilor cu titluri de credit derulate pe secțiunea BVB.....	26
Grafic 19 Evoluția lunară a tranzacțiilor cu produse structurate în perioada ianuarie 2017 - septembrie 2020	27
Grafic 20 Evoluția lunară a valorii și numărului tranzacțiilor derulate pe SMT.....	29
Grafic 21 Valoarea decontării nete pe tipuri de instrumente financiare ian. – sept. 2020 (mii lei).....	31
Grafic 22 Valoarea intermediată pe piețe la vedere pe categorii de intermediari la 30 septembrie 2020.....	33
Grafic 23 Valoarea cumulată a fondurilor proprii ale SSIF	34
Grafic 24 Valoarea activelor în custodie raportată la nivelul fondurilor proprii	35
Grafic 25 Valoarea activelor în custodie raportată la numărul de conturi active	35
Grafic 26 Rezultatele financiare ale SSIF-urilor	35
Grafic 27 Gradul de concentrare pe piața fondurilor de investiții din România (după activul net la 30.09.2020)	37
Grafic 28 Evoluția activelor totale pe categorii de OPC	38
Grafic 29 Modificarea (%) activelor totale pe categorii de OPC la 30.09.2020 față de 31.12.2019	38
Grafic 30 Evoluția alocării strategice a portofoliilor OPC.....	39
Grafic 31 Structura plasamentelor în FDI și FÎI pe tipuri de investitori	39
Grafic 32 Cota de piață a FDI în funcție de politica investițională și de activul net (30.09.2020)	41
Grafic 33 Cota de piață a FÎI în funcție de politica investițională și de activul net (30.09.2020).....	42
Grafic 34 Tipuri de active din portofoliul Fondului Proprietatea la data de 30.09.2020 (% din VAN).....	44
Grafic 35 Evoluția prețului de referință pentru acțiunile Fondului Proprietatea	46

Listă abrevieri

Abrevieri

AFIA	=	Administrator de fonduri de investiții alternative
AOPC	=	Alte Organisme de Plasament Colectiv
ASF	=	Autoritatea de Supraveghere Financiară
BCE	=	Banca Centrală Europeană
BET	=	Bucharest Exchange Trading
BNR	=	Banca Națională a României
BVB	=	Bursa de Valori București
CR	=	Concentration Rate
DvP	=	Delivery vs. Payment, principiul livrare contra plată
ETF	=	Exchange-Traded Fund
FDI	=	Fonduri deschise de investiții
FeD	=	Banca Centrală a SUA
FÎI	=	Fonduri închise de investiții
FMI	=	Fondul Monetar Internațional
MFP	=	Ministerul Finanțelor Publice
OPC	=	Organisme de Plasament Colectiv
OPCVM	=	Organisme de Plasament Colectiv în Valori Mobiliare
PIB	=	Produsul Intern Brut
SAI	=	Societate de Administrare a Investițiilor
SIF	=	Societate de Investiții Financiare
SMT	=	Sistem Multilateral de Tranzacționare
SSIF	=	Societate de Servicii de Investiții Financiare
T2S	=	Target2-Securities
UE	=	Uniunea Europeană
VAN	=	Valoarea activului net
VUAN	=	Valoarea unitară a activului net

Simbol societăți

ADS	=	Adidas AG
ALB	=	ALBAPAM SA
BAYN	=	Bayer A.G.
BMW	=	Bayerische Motoren Werke A.G.
BNET	=	Bittnet Systems SA București
BRD	=	BRD - Groupe Societe Generale SA
BUCU	=	Bucur Obor SA București
CBKN	=	Commerzbank A.G.
CTT	=	Continental AG
DAI	=	Daimler A.G.
DBK	=	Deutsche Bank A.G.
DIGI	=	Digi Communications N.V.
EBS	=	Erste Group Bank A.G.
EL	=	Societatea Energetica Electrica SA
FOJE	=	Foraj Sonde SA Videle
FP	=	Fondul Proprietatea
LIH	=	Life is Hard SA
M	=	MedLife SA
NRF	=	Norofert SA
PRSN	=	Prospecțiuni SA București
RKOT	=	RAIKO TRANSILVANIA
SAP	=	SAP SE
SIF1	=	SIF Banat Crișana SA
SIF2	=	SIF Moldova SA
SIF3	=	SIF Transilvania SA
SIF4	=	SIF Muntenia SA
SIF5	=	SIF Oltenia SA
SNG	=	S.N.G.N. Romgaz SA
SNN	=	S.N. Nuclearelectrica S.A
SNP	=	OMV Petrom SA
SPTU	=	Spit Bucovina SA Suceava
TEL	=	C.N.T.E.E. Transelectrica
TGN	=	S.N.T.G.N. Transgaz SA
TLV	=	Banca Transilvania SA
TRP	=	Teraplast SA
URUL	=	URB RULMENTI SA SUCEAVA
VNC	=	Vrancart SA
WINE	=	Purcari Wineries Public Company Limited